



การมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องานด้านสวัสดิการสังคม เทศบาล  
ตำบลยายแย้มวัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์  
PARTICIPATION OF THE ELDERLY IN SOCIAL WELFARES  
IN YAIYAEMWATTHANA SUBDISTRICT MUNICIPALITY,  
CHALERM PRAKIAT DISTRICT, BURIRAM PROVINCE

ภาคนิพนธ์  
ของ  
ศุภาพ หงษ์สา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา  
ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์

มีนาคม 2553

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

<b>ชื่อเรื่อง</b>	การมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องานด้านสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบล ยายแฉิมวัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์	
<b>ผู้วิจัย</b>	สุภาพ หงษ์สา	
<b>กรรมการควบคุม</b>	รองศาสตราจารย์ประจัน เคนะวัน	ประธานกรรมการ
	รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์	กรรมการ
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประกิจ จันตะเทียน	กรรมการ
<b>ปริญญา</b>	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต	สาขา รัฐประศาสนศาสตร์
<b>สถานศึกษา</b>	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์ 2553

### บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องานด้านสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลยายแฉิมวัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ในด้านการสงเคราะห์ เบี้ยยังชีพ ด้านงบประมาณ และด้านการติดตามและประเมินผลการจ่ายเบี้ยยังชีพ กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มตัวอย่างจากผู้สูงอายุ โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเกรจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 274 คน แล้วทำการสุ่มตัวอย่างให้กระจายตามชุมชนต่างๆ ตามสัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มี 3 ลักษณะ คือ แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และแบบปลายเปิด (Open Form) โดยมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.8736 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องานด้านสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลยายแฉิมวัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้านเช่นกัน

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องานด้านสวัสดิการสังคม คือ การส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สูงอายุทัศนศึกษาดูงานนอกสถานที่ ให้เทศบาลประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุได้ทราบทั่วถึงในการให้บริการงานด้านสวัสดิการสังคมที่ทางเทศบาลจัดขึ้น ความรวดเร็วในการอนุมัติเงินเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานด้านสวัสดิการสังคม ให้เทศบาลดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุตรงกำหนดระยะเวลา

<b>TITLE</b>	Participation of the Elderly in Social Welfares of Yaiyaemwatthana Subdistrict Municipality in Chalermprakiat District, Buriram Province		
<b>AUTHOR</b>	Suphab Hongsa		
<b>ADVISORS</b>	Associate Professor Prajan Kanawan		Thesis Advisor
	Associate Professor Prasit Suwannarak		Co-advisor
	Assistant Professor Prakit Juntakien		Co-advisor
<b>DEGREE</b>	Master of Public Administration	<b>MAJOR</b>	Public Administration
<b>SCHOOL</b>	Buriram Rajabhat University	<b>YEAR</b>	2010

## ABSTRACT

The objective of this research was to study the participation of the elderly in social welfares of Yaiyaemwatthana Subdistrict Municipality in Chalermprakiat District, Buriram Province in 3 aspects: 1) supporting; 2) budget; and 3) support life following up and evaluation of life supporting allowance, respectively. The samples were 274 people, selected by using the Table of Krejcie & Morgan and simple random sampling. The research instrument was a 3-part questionnaire including checklist, rating scale, and open form with its reliability at 0.8736. The statistics used to analyze the data were percentage, mean and standard deviation.

The results were as follows:

1. The participation of the elderly in social welfares of Yaiyaemwatthana Subdistrict Municipality in Chalermprakiat District, Buriram Province both as a whole and in each aspect were at "moderate" levels.
2. The suggestions about the participation of the elderly in social welfares were that the elderly should be supported by the field trip. The municipality should provide the public relation to the elderly in social welfare services thoroughly, and should quickly approve the elderly's allowance. The municipality should support the operational instruments in social welfares, and manage the daily allowance of the elderly punctually.

## ประกาศคุณูปการ

ภาคนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงโดยได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัย ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ประชัน กะเนวัน ประธานกรรมการควบคุมภาคนิพนธ์ รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ประกิจ จันทะเคียน กรรมการควบคุมภาคนิพนธ์ ตลอดจนกรรมการสอบภาคนิพนธ์ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไข ข้อบกพร่องต่างๆ ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อยและขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้เอื้ออำนวยความสะดวกในการประสานงานจัดทำภาคนิพนธ์

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญ คือ นายสุรพันธ์ สุริยพันธ์ พัฒนาการอำเภอ เถลิงพระเกียรติ นางชวนชม เวียงเงิน ท้องถิ่นอำเภอเถลิงพระเกียรติ และนางขวัญดา ถัทธิตถะเทศบาลตำบลยายแ้วมวัฒนา ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือและแก้ไขเครื่องมือ สำหรับใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณนายกเทศมนตรีตำบลยายแ้วมวัฒนา เทศบาลตำบลยายแ้วมวัฒนา อำเภอเถลิงพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ขอขอบคุณผู้สูงอายุทุกท่านที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกๆ ท่านที่ได้สละเวลาตอบแบบสอบถามงานวิจัยและให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อเชย คุณแม่สมปอง หงษ์สา คุณชัยวุฒิ สิ้นสุพรรณ และเพื่อนๆ พี่ๆ ที่ได้ให้การช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริมและเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงเกิดขึ้นจากการทำภาคนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณ แคบิศา มารดา บุรพาจารย์ คณาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่อบรมสั่งสอนให้เกิดสติปัญญา ความรู้และวิชาชีพ ตลอดจนชี้แนะคุณธรรมในการดำเนินชีวิตแก่ผู้วิจัย

สุภาพ หงษ์สา



## สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา .....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย .....	4
ขอบเขตของการวิจัย .....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ .....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง .....	6
แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน.....	6
แนวคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ.....	9
แนวคิดทฤษฎีและหลักการปกครองส่วนท้องถิ่น.....	10
แนวคิดและทฤษฎีการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบเทศบาล.....	15
แนวความคิดเกี่ยวกับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ .....	20
บริบทของเทศบาลตำบลยายแฉิมวัฒนา .....	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง .....	30
3 วิธีดำเนินการวิจัย .....	35
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง .....	35
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล .....	37
การเก็บรวบรวมข้อมูล .....	38
การวิเคราะห์ข้อมูล .....	39
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล .....	39

## สารบัญ ( ต่อ )

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล .....	40
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล .....	40
การวิเคราะห์ข้อมูล .....	40
ผลการวิเคราะห์ .....	41
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ .....	53
ความมุ่งหมายของการวิจัย .....	53
วิธีดำเนินการวิจัย.....	53
สรุปผลการวิจัย .....	54
อภิปรายผล .....	55
ข้อเสนอแนะ .....	57
บรรณานุกรม .....	59
ภาคผนวก .....	64
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เครื่องมือวิจัย.....	65
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย.....	69
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม.....	71
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	73
ภาคผนวก จ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	79
ประวัติย่อของผู้วิจัย .....	81

## สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง .....	36
2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศของผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลยายแซ้ววัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์.....	41
3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุของผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลยายแซ้ววัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์.....	41
4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพของผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลยายแซ้ววัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์.....	42
5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา ของผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลยายแซ้ววัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์.....	43
6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพ ของผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลยายแซ้ววัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์.....	44
7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้ของผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลยายแซ้ววัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์.....	45
8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุ ต่องานด้านสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลยายแซ้ววัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมและรายด้าน.....	46
9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุ ต่องานด้านสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลยายแซ้ววัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ โดยภาพรวมและรายข้อ.....	47

## สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุ ต้องงานด้านสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านงบประมาณ โดยภาพรวมและรายข้อ.....	49
11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุ ต้องงานด้านสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการติดตามและประเมินผลการจ่ายเบี้ยยังชีพ โดยภาพรวมและรายข้อ.....	50
12 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุ ต้องงานด้านสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์.....	52

# บทที่ 1

## บทนำ

### ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของครอบครัวทั้งในชนบทและชุมชนเมืองมีการแข่งขันเพื่อการดำรงชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีกว่า โดยมีความเจริญทางด้านวัตถุเข้ามาแทนที่ความเจริญทางด้านจิตใจทำให้คนทั้งในชนบทและชุมชนเมืองเกิดการแข่งขันในการประกอบอาชีพ เน้นการพัฒนาทางด้านวัตถุมากกว่าด้านจิตใจละทิ้งค่านิยมของคนสมัยก่อนจนถึงปฐมนิยบุคคลที่มีคุณค่าอย่างประมาณค่าไม่ได้ ทั้งทางด้านศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และศาสตร์ต่างๆ ผู้สูงอายุนับว่ามีคุณค่ามากเพราะเป็นผู้ที่ถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ต่างๆ ให้แก่ลูกหลานและเยาวชนรุ่นหลังอีกทั้งยังทำประโยชน์ให้แก่สังคม ผู้สูงอายุเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการจัดสวัสดิการให้กับผู้สูงอายุที่ผ่านมาการจัดสวัสดิการสังคมไม่สามารถกระจายไปอย่างทั่วถึงได้ ซึ่งในอนาคตผู้สูงอายุมีแนวโน้มจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ จึงส่งผลกระทบต่อผู้สูงอายุรัฐจึงต้องมีการจัดสรรงบประมาณเข้ามาดูแลทางด้านสวัสดิการต่างๆ และกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุ ถือเป็นบุคคลที่สำคัญอย่างยิ่งต้องมีการดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดี บางครั้งอาจอยู่ตามลำพังขาดคนดูแลเอาใจใส่ไม่มีคนคอยช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด ซึ่งปัจจุบันมีแนวโน้มว่าจะถูกทอดทิ้งจากครอบครัวและสังคมเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากบุตรหลานและครอบครัวไม่ให้ความสำคัญและเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด ดังนั้นต้องหมั่นดูแลเอาใจใส่กับผู้สูงอายุอย่างดียิ่ง ในปัจจุบันนี้หน่วยงานของรัฐและเอกชนมีการเข้าไปให้ความช่วยเหลือด้านการจัดสวัสดิการสังคมในรูปแบบต่างๆ ให้กับผู้สูงอายุมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามแม้ว่าผู้สูงอายุจะก่อให้เกิดภาระหน้าที่ของสังคมในการที่ต้องดูแลด้านต่างๆ แต่ผู้สูงอายุก็ยังมีคุณค่าและความสำคัญต่อสังคมมิใช่น้อย เพราะนอกจากจะเป็นที่พึ่งทางใจให้กับบุตรหลานและเป็นที่เคารพนับถือของบุคคลหรือวงศาคณาญาติแล้ว ผู้สูงอายุบางคนอาจได้รับการยกย่องจากสังคมในฐานะที่เป็นผู้ผ่านประสบการณ์ด้านการดำเนินชีวิตและบางคนยังมีความรู้ความสามารถในศิลปะ และประเพณีวัฒนธรรมไทยต่างๆ มีความคิดอ่าน สุขุม รอบคอบ และอีกทั้งยังเคยทำคุณงามความดีและประโยชน์ให้แก่สังคมมาอีกด้วย

จากสภาพเศรษฐกิจของประเทศไทยในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เช่น ในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและยังส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์มีทั้งความเสี่ยง การต่อสู้ดิ้นรนทั้งตนเองและผู้อื่นอยู่เสมอ จากการเปลี่ยนแปลงทำให้ประชาชนต้องพึ่งหน่วยงาน

ต่างๆ ของรัฐองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือว่าอยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด เนื่องจากได้มีการ  
 ถ่ายโอนภารกิจ งบประมาณ บุคลากร เพื่อรองรับและตอบสนองความต้องการของประชาชน  
 อีกทั้งยังสนับสนุนให้เกิดชุมชนที่เข้มแข็งและพึ่งพาตนเองในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม  
 แห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540 – พ.ศ. 2544 ได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคน เสริมสร้าง  
 ศักยภาพของคนทุกคนทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และทักษะในการประกอบ  
 อาชีพสามารถปรับตัวให้ทันต่อเศรษฐกิจ สังคม และยังเสริมสร้างความเข้มแข็ง การให้ชุมชน  
 มีส่วนร่วม ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมวางแผน ร่วมตัดสินใจ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตสนับสนุนให้  
 ประชาชนเจ้าหน้าที่ของรัฐมีส่วนร่วมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับคุณภาพชีวิตทำให้สังคมมี  
 ความเข้มแข็งยิ่งขึ้นและด้วยเทศบาล เป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นที่ถือว่าเป็นการกระจาย  
 อำนาจให้แก่ประชาชนในการปกครองคน ภายใต้บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่รัฐต้องให้ความสำคัญ  
 อิสระแก่ท้องถิ่น (โกวิท พวงงาม. 2546 : 230-239)

ตามพระราชบัญญัติเทศบาลพุทธศักราช 2496 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5)  
 พุทธศักราช 2542 มาตราที่ 50 (7) เทศบาลมีหน้าที่ส่งเสริม พัฒนา เด็ก สตรี เยาวชน ผู้สูงอายุ  
 และผู้พิการ ซึ่งงานสวัสดิการสังคมเป็นภารกิจหนึ่งที่จะต้องถ่ายโอนให้กับองค์กรปกครอง  
 ส่วนท้องถิ่น โดยเริ่มตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 หมวด 9 ด้าน  
 การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ได้บัญญัติกำหนดอำนาจหน้าที่ของรัฐให้กระจายอำนาจเพิ่มขึ้นให้แก่  
 ท้องถิ่นเป็นสำคัญและเพื่อพัฒนาการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นอย่างค่องเนื่องได้มีพระราชบัญญัติ  
 กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2545 และเสนอ  
 แผนปฏิบัติต่อวุฒิสภาและสภาผู้แทนราษฎรทราบ เมื่อวันที่ 8 และ 13 กุมภาพันธ์ 2545  
 ตามลำดับ ซึ่งได้มีส่วนราชการถ่ายโอนภารกิจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชน  
 โดยเฉพาะจำนวน 245 ภารกิจในเบื้องต้นและปัจจุบันได้กระจายอำนาจและภารกิจต่างๆ  
 เพิ่มมากขึ้น

รัฐบาลมีนโยบายกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นและแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจาย  
 อำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดให้มีการถ่ายโอนภารกิจจากราชการ ส่วนกลาง  
 และส่วนภูมิภาคให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่นการกระจายอำนาจการตัดสินใจและการบริหาร  
 งบประมาณจากส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่นนั้นเพื่อให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนา  
 และการเข้ามามีบริหารจัดการเรื่องต่างๆ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนและเป็นพื้นฐานในการ  
 พัฒนาสนับสนุนให้ชุมชนและองค์กรท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้สูงอายุและด้วย  
 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 กำหนดให้รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่น  
 พึ่งตนเองและตัดสินใจกิจการของท้องถิ่นได้เอง โดยจะต้องกำหนดแผนขั้นตอนการกระจาย



อำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้ดำเนินการถ่ายโอนภารกิจด้านการจัดสวัสดิการสังคม การพัฒนาคุณภาพชีวิต เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาสนับสนุนให้ชุมชนเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้สูงอายุ การส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นนั้นและสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมได้อย่างปกติสุข ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาสังคมในด้านต่างๆ มีจำนวนประชาชนเพิ่มมากขึ้น ซึ่งงานสวัสดิการสังคมเป็นงานที่มีความหลากหลาย ซึ่งไม่สามารถจัดสวัสดิการได้อย่างทั่วถึง การจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุนับเป็นภารกิจหนึ่งที่มีความสำคัญเพราะผู้สูงอายุมีจำนวนมากขึ้น และในอนาคตคาดว่าจะมีจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ เทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา มีพื้นที่รับผิดชอบจำนวน 81 ตารางกิโลเมตร จำนวนประชากรทั้งหมดที่อาศัยอยู่ในตำบลยายแ้ววัฒนา จำนวน 8,483 คน มีผู้สูงอายุจำนวน 950 คน โดยเริ่มแรกมีผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพจำนวน 310 คน และทางเทศบาลได้ตั้งงบประมาณสนับสนุนเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุตามลำดับ ปัจจุบันมีผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพจำนวน 800 กว่าคน ถึงแม้ว่าเทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา จะมีความพร้อมในการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ แต่บางครั้งก็ยังพบปัญหาในการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับงบประมาณและรายได้ของเทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา เพราะมีผู้สูงอายุที่ยังไม่ได้เบี้ยยังชีพอยู่อีก

ผู้วิจัยในฐานะเป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ตำบลยายแ้ววัฒนา รู้ถึงปัญหาและความต้องการของประชาชน ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้เทศบาลสามารถดำเนินงานการจัดสวัสดิการสังคม เกิดประสิทธิผลมากขึ้น จากเหตุผลที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยเป็นผู้ปฏิบัติงานในเขตเทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา รับผิดชอบในงานด้านสวัสดิการสังคมโดยตรง จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องานด้านสวัสดิการสังคม เพื่อทราบถึงปัญหาและทราบถึงแนวทางในการแก้ไขและปรับปรุง การรู้จักใช้ทรัพยากรได้ครบถ้วนและเป็นประโยชน์ รู้จักเห็นคุณค่าของผู้สูงอายุรู้จักแสวงหาวิธีการที่จะส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเข้ามามีบทบาทหรือมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมหรืองานสวัสดิการในชุมชนต่างๆ มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุเพื่อดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุขทำให้ท้องถิ่นเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น

### ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องานด้านสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์

## ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องานด้านสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์
2. เป็นสารสนเทศเพื่อที่จะนำไปปรับปรุงและพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องานด้านสวัสดิการสังคม ตำบลยายแ้ววัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์

## ขอบเขตของการวิจัย

### 1. ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องานด้านสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ ด้านงบประมาณ และด้านการติดตามและประเมินผลการจ่ายเบี้ยยังชีพ

### 2. ประชาชนและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 950 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มตัวอย่างจากประชากรผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 274 คน แล้วทำการสุ่มกระจายไปยังชุมชนต่างๆ ตามสัดส่วน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ การมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องานด้านสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์

## นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจความหมายของคำและข้อความที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของศัพท์เฉพาะ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วม หมายถึง ความร่วมมือ ร่วมปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบด้วยกันไม่ว่าจะเป็นบุคคลหรือของกลุ่ม ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการพัฒนาและเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ต้องการ ซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญของการพัฒนาชุมชน ส่งผลให้การดำเนินงานหรือการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ตามแผนงานหรือโครงการเกิดประสิทธิผล

2. ผู้สูงอายุ หมายถึง บุคคลอายุตั้งแต่ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป และมีสัญชาติไทย ยกเว้นผู้ที่ได้รับเงินบำนาญ ผู้ที่ได้รับเงินเดือนอื่น ค่าตอบแทน รายได้ประจำหรือประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น

3.สวัสดิการสังคม หมายถึง บริการที่จัดขึ้นโดยรัฐหรือเอกชนเพื่อมุ่งให้ประชาชนทั่วไปและผู้ประสบปัญหาที่มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีได้รับการตอบสนองความต้องการพื้นฐานอย่างเหมาะสมรวมทั้งได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างเป็นธรรม

4. การมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องานสวัสดิการสังคม หมายถึง การที่ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ ด้านงบประมาณ และด้านการติดตามและประเมินผลการจ่ายเบี้ยยังชีพ ดังนี้

4.1 ด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ หมายถึง การมีส่วนร่วมในการคัดเลือกคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน การประชุมประชาคมเพื่อพิจารณาการคัดเลือกผู้สูงอายุ เพื่อขอรับการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพจากทางเทศบาล การมีส่วนร่วมในการพิจารณาการรับเบี้ยยังชีพในเขตเทศบาล

4.2 ด้านงบประมาณ หมายถึง การมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อของบประมาณจากทางเทศบาลในการดำเนินงานด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ และการเบิกจ่ายงบประมาณให้ตรงตามระยะเวลา

4.3 ด้านการติดตามและประเมินผลการจ่ายเบี้ยยังชีพ หมายถึง การที่ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมการประชาสัมพันธ์ระเบียบหรือข้อมูลจากทางเทศบาลในการขอรับเบี้ยยังชีพ การติดตามตรวจสอบรายชื่อผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ และการมีส่วนร่วมในการสนับสนุนนโยบายของผู้บริหาร ในการขอรับเบี้ยยังชีพ

5. เทศบาล หมายถึง เทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์

## บทที่ 2

### เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องานด้านสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบล  
ชายแฉ่มวัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารต่างๆ  
ตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน
2. แนวคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ
3. แนวคิดทฤษฎีและหลักการการปกครองส่วนท้องถิ่น
4. แนวคิดและทฤษฎีการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบเทศบาล
5. แนวคิดเกี่ยวกับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ
6. บริบทเทศบาลตำบลชายแฉ่มวัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

#### แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

การมีส่วนร่วมของประชาชนที่จะกล่าวต่อไปนี้ มีนักวิชาการ ได้กล่าวถึงเรื่องดังกล่าวนี้  
หลายท่านทั้งในที่คล้ายคลึงกันและแตกต่างกัน ดังนี้

##### ความหมายของการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมเป็นพฤติกรรมที่ประชาชน หรือคนที่อยู่ร่วมกันในสังคมนั้นๆ ได้  
แสดงออกในรูปแบบต่างๆ ในชุมชนทั้งในเรื่องการแสดงความคิดเห็น และร่วมปฏิบัติโดยมี  
วัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาและตัดสินใจในเรื่องบางเรื่องซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์และสอดคล้อง  
กับการดำเนินชีวิตของชุมชนมากที่สุด

ฉัตรภัทร อุ่นตรงจิตร (2548 : 109) กล่าวถึง การมีส่วนร่วมของประชาชน ว่าคือการ  
กระจายอำนาจในการปกครองซึ่งสามารถส่งผ่านอำนาจบางอย่างทางการเมืองมายังหน่วยงานเล็กๆ  
ทางการเมืองที่เป็นระดับรากหญ้าทำให้สามารถใช้ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมในการปกครอง  
ส่วนท้องถิ่น

ชนัดดา ระดาฤทธิ์ (2549 : 26) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง การมีส่วนร่วม  
ของประชาชน คือการเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงออกซึ่งความต้องการของตนเอง โดยการร่วม  
ในการตัดสินใจ การวางแผนและการดำเนินการรวมทั้งการติดตามและประเมินผลการทำงาน

นคา คำรห้เลศ (2542 : 21) กล่าวว่ การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ประชาชนมีการปฏิบัติร่วมกันในการพัฒนาชุมชนโดยสมัครใจในลักษณะของการร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมประเมินผล ร่วมบำรุงรักษาและร่วมรู้สึกเป็นเจ้าของ

ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2540 : 12) กล่าวว่ การมีส่วนร่วม หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนตัดสินใจในกิจการใดๆ ที่มีผลกระทบต่อถึงตัวประชาชน

อรุณ รัชธรรม (2540 : 270) กล่าวว่ กล่าวถึง การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่บุคคลเข้าไปเกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมในด้านของการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการใดกระบวนการหนึ่งขององค์การ

ศุกรภรณ์ ธรรมชาติ (2541 : 12) กล่าวว่ การมีส่วนร่วม หมายถึง ความร่วมมือร่วมปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบด้วยกันไม่ว่าจะเป็นบุคคลหรือของกลุ่ม ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการพัฒนาและเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ต้องการ ซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญของการพัฒนาชุมชน ส่งผลให้การดำเนินงานหรือการดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ ตามแผนงานหรือโครงการเกิดประสิทธิผล

จินดา มณีเนตร (2540 : 12-13) กล่าวว่ การมีส่วนร่วม หมายถึง ความร่วมมือของประชาชนไม่ว่าของปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มคนที่เห็นพ้องต้องกัน และเข้าร่วมรับผิดชอบหรือเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม เพื่อดำเนินการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงในทางที่ต้องการโดยกระทำผ่านกลุ่มหรือองค์การเพื่อให้บรรลุถึงการเปลี่ยนแปลงที่พึงประสงค์

จากความหมายการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังกล่าวข้างต้น หมายถึง กระบวนการที่ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมทั้งในเรื่องการแสดงความคิดเห็นและร่วมปฏิบัติ ร่วมคิดร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผนร่วมดำเนินการเพื่อให้สนองต่อความต้องการและเกิดความพึงพอใจเกิดประโยชน์อย่างสูงสุด

#### ประเภทและลักษณะของการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น มีหลายประเภทและหลายลักษณะขึ้นอยู่กับกิจกรรมของการเข้าไปมีส่วนร่วม โดยได้ศึกษาและรวบรวม จากนักวิชาการหลายท่านที่ได้ให้ความหมายหรือแนวคิดไว้ ดังนี้

เมคส์ เมคส์การูณจิตต์ (2541 : 18) กล่าวถึง การมีส่วนร่วม โดยทั่วไปมี 2 ประเภท ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมโดยตรง เช่น การเสนอแนะ การให้ข้อคิด การร่วมในการตัดสินใจ การเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ



2. การบริจาคเงินทรัพย์สิน วัสดุอุปกรณ์ แรงงาน เข้าร่วม ไม่ร่วมประชุมแต่ยินดีให้ความร่วมมือ

บุญเทียม อังสวัสดิ์ (2542 : 19) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมมีลักษณะเป็นบันไดการมีส่วนร่วม 8 ขั้น ใช้อำนาจการตัดสินใจของประชาชนเป็นเกณฑ์ จำแนกระดับการมีส่วนร่วมตั้งแต่ขั้นต่ำสุด คือประชาชนไม่มีอำนาจตัดสินใจใดๆ ไปจนถึงขั้นสูงสุด คืออำนาจเป็นของประชาชน ดังนี้

ขั้นที่ 1-2 เรียกว่า การมีส่วนร่วมเทียม หรือไม่มีส่วนร่วม หมายถึง ประชาชนยังไม่เข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอย่างแท้จริง

ขั้นที่ 3-5 เรียกว่า การมีส่วนร่วมระดับพิธีกรรมหรือการมีส่วนร่วมบางส่วน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมได้บางส่วน บางเรื่องเท่านั้น เพราะบางส่วนผู้มีอำนาจเต็มสงวนไว้

ขั้นที่ 6-7 เรียกว่า การมีส่วนร่วมระดับอำนาจเป็นของประชาชน ซึ่งเป็นระดับที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมาก

ขั้นที่ 8 เรียกว่า ขั้นควบคุม โดยประชาชนเป็นการใช้อำนาจตัดสินใจของประชาชน โดยผ่านตัวแทนหรือประชาชนเป็นผู้ใช้อำนาจเอง

**ประโยชน์การมีส่วนร่วมของประชาชน**

การจัดการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีประสิทธิภาพ ช่วยให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในกิจกรรมโครงการต่างๆ มีประโยชน์หลายประการ นักวิชาการกล่าวถึงประโยชน์ของการมีส่วนร่วม ไว้ดังนี้

พิชรี ติโรตมและคนอื่นๆ (2548 : 9) กล่าวถึงประโยชน์ของการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ดังนี้

1. เพิ่มคุณภาพการตัดสินใจ ช่วยให้เกิดการพิจารณาทางเลือกใหม่ในการตัดสินใจให้รอบคอบขึ้น
2. การลดค่าใช้จ่ายและการสูญเสียเวลาเมื่อการตัดสินใจนั้นได้รับการยอมรับ จะช่วยลดความขัดแย้งระหว่างการนำไปปฏิบัติ
3. การสร้างฉันทามติ ลดความขัดแย้งทางการเมืองและเกิดความชอบธรรมในการตัดสินใจของรัฐ
4. การเพิ่มความง่ายในการนำไปปฏิบัติ สร้างให้ประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ และมีความกระตือรือร้นในการช่วยให้เกิดผลในทางปฏิบัติ
5. การมีส่วนร่วมตั้งแต่ต้นสามารถลดการเผชิญหน้าและความขัดแย้งที่รุนแรงได้



6. ช่วยทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีความใกล้ชิดกับประชาชนและไวต่อความรู้สึกห่วงกังวลของประชาชนและเกิดความตระหนักในการตอบสนองต่อความห่วงกังวลของประชาชน

สรุป ประโยชน์ของการมีส่วนร่วมนั้นทำให้ประชาชน ได้ตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วม มีการเพิ่มการตัดสินใจ กระตือรือร้นลดการเผชิญหน้าอย่างรุนแรง ทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ มากขึ้นซึ่งประชาชนเล็งเห็นถึงประโยชน์ที่ตนเองได้รับอีกทางหนึ่ง

### แนวคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ

#### ความหมายของผู้สูงอายุ

การมีอายุเพิ่มขึ้นเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้ได้เริ่มตั้งแต่บุคคลเข้าสู่วัยผู้ใหญ่และมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาทำให้ผู้สูงอายุมีสภาพแวดล้อม จิตใจ สังคมและจิตวิญญาณที่แตกต่างไปจากวัยหนุ่มสาว ในด้านการกำหนดช่วงแห่งการเข้าถึงความเป็นผู้สูงอายุและการกำหนดความหมายของผู้สูงอายุนี้ ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

สุพัตรา สุภาพ (2543 : 48) กล่าวว่า “ผู้สูงอายุ” มาจากศัพท์ภาษาอังกฤษว่า Elderly หรือ Ageing ในประเทศไทยได้บัญญัติขึ้นโดย พล.ต.ต. อรรถสิทธิ์ สิทธิสุนทร เมื่อปี 2506 เนื่องจากที่ประชุมของผู้สูงอายุเห็นว่า ความแก่ หนุม ชรา ไม่มีอะไรเป็นเครื่องวัดและเครื่องชี้คั่นกับทั้งไม่สมควรใช้คำว่า ผู้ชรา เพราะจะทำให้รู้สึกหดหู่จึงใช้คำว่าผู้สูงอายุตั้งแต่นั้นมา โดยให้ หมายถึง ผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป มีความเสื่อมของร่างกายตามสภาพมีกำลังถดถอยเชิงซ้ำหรือเป็นผู้ที่มีโรคสมควรจะได้รับการช่วยเหลืออุปการะ

สุรกุล เจนอบรม (2543 : 48) กล่าวว่า องค์การสหประชาชาติ ซึ่งได้จัดการประชุมผู้สูงอายุ (World Assembly on Aging : WAA) เมื่อปี 2525 ณ กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย ได้ให้ความหมายผู้สูงอายุ ก็คือบุคคลทั้งเพศชายและเพศหญิง ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไป

บรรลุ ศิริพานิช (2541 : 11) ได้ให้ความหมายว่า ผู้สูงอายุหมายถึง กลุ่มบุคคลที่ใช้อายุเป็นหลักในการแยกจากกลุ่มอายุอื่นๆ โดยถือเอาอายุ 60 ปีขึ้นไป เป็นหลักว่าสูงอายุผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป มีการเปลี่ยนแปลงของร่างกายและจิตใจแตกต่างไปจากผู้ที่อายุต่ำกว่าหลายประการ โดยมีการเสื่อมลงของระบบต่างๆ ของร่างกายเป็นส่วนใหญ่

ไสว พรหมณี (2541 : 1) กล่าวว่า ผู้สูงอายุ หมายถึง บุคคลในวัยสุดท้ายของชีวิต เริ่มตั้งแต่วัยทารก วัยเด็ก วัยหนุ่มสาววัยผู้ใหญ่และวัยชราหรือวัยผู้สูงอายุในประเทศไทยกำหนดพ้นจากวัยทำงานเป็นเกณฑ์ คือ มีอายุ 60 ปีขึ้นไป

มันทนา จริยรัตน์ไพศาล (2542 : 1) กล่าวว่า ผู้สูงอายุ หมายถึง ผู้ที่มีอายุ 60 ปีหรือ

มากกว่าเมื่อนับตามวัยหรือหมายถึง ผู้เกษียณอายุจากทำงานเมื่อนับตามภาวะเศรษฐกิจหรือ หมายถึง ผู้ที่เกษียณสังคมยอมรับว่าสูงอายุจากการกำหนดของสังคมวัฒนธรรมหรือวัยสูงอายุเริ่มต้นอย่างน้อยที่สุดเมื่อเข้าสู่วัยรุ่นซึ่งเป็นวิถีชีวิตที่มีการต่อเนื่องไปตลอดชีวิต

ศรีเรือน แก้วกังวาน (2545 : 541) ได้แบ่งช่วงวัยอายุเป็น 4 ช่วงดังนี้

1. วัยสูงอายุตอนต้น (The Young Old) ช่วงอายุ 60-69 ปี เป็นช่วงที่ต้องพบกับความเปลี่ยนแปลงของชีวิตเป็นภาวะวิกฤติหลายด้าน เช่น การเกษียณอายุ การเสียชีวิตของญาติสนิทหรือคู่ครองรายได้ลดลงการสูญเสียบทบาททางสังคม โดยทั่วไปช่วงนี้บุคคลยังคงแข็งแรงแต่อาจต้องพึ่งพาผู้อื่นบ้าง อย่างไรก็ตามผู้ที่ได้รับการศึกษาสูงจะรู้จักปรับตัวช่วงนี้เป็นช่วงที่ยังมีสมรรถภาพด้านต่างๆ มากการปรับตัวควรใช้แบบ Engagement คือยังร่วมกิจกรรมต่างๆ ทางสังคมทั้งในและนอกครอบครัว

2. วัยสูงอายุตอนกลาง (The Middle Age Old) ช่วงอายุ 70-79 ปี เป็นช่วงที่เริ่มเจ็บป่วยเพื่อนและสมาชิกในครอบครัวที่อยู่ใกล้เคียงกันเริ่มเสียชีวิตมากขึ้น การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมน้อยลงซึ่งเป็นการปรับตัวแบบ Disengagement คือการเลิกเกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่างๆ ทางสังคม

3. วัยสูงอายุมาก (The Old Old) ช่วงอายุ 80-89 ปี ผู้ที่มีอายุช่วงนี้จะปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น เพราะสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมกับคนอายุช่วงนี้ต้องมีความเป็นส่วนตัวมากขึ้น แต่ต้องอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ยังกระตุ้นความมีสมรรถภาพในแง่ต่าง ๆ ตามวัย (Both Privacy and Stimulating) ผู้สูงวัยระยะนี้ต้องการความช่วยเหลือจากผู้อื่นมากกว่าที่ผ่านมา

4. วัยสูงอายุมากๆ (The Very Old Old) ช่วงอายุ 90 - 99 ปี ผู้ที่มีระดับอายุนี้มีจำนวนค่อนข้างน้อย เป็นระยะที่มักมีปัญหาด้านสุขภาพมาก ผู้ที่อายุอยู่ในระดับนี้ควรทำกิจกรรมที่ไม่ต้องแข่งขัน ควรทำกิจกรรมที่คนพอใจและอยากทำ ผู้สูงอายุกลุ่มนี้ได้ผ่านวิกฤติต่างๆ ของชีวิตมาแล้วด้วยดีมากมาย ช่วงนี้เป็นคาบแห่งความสุขสงบพอใจในตนเอง

จะเห็นได้ว่า มีผู้ให้ความหมายของผู้สูงอายุไว้มาก โดยสรุปแล้วผู้สูงอายุจะเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงเสื่อมถอย ซึ่งผู้สูงอายุ คือผู้ที่อายุ 60 ปีขึ้นไปทั้งเพศชายและหญิงมีการเปลี่ยนแปลงทางสรีระ ทางจิตใจ อารมณ์ เป็นการกำหนดตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 เป็นมาตรฐานสากลของสหประชาชาติ

### แนวคิดทฤษฎีและหลักการการปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นรูปแบบหนึ่งที่เป็นพื้นฐานในการพัฒนาประเทศและมีการปกครองในรูปแบบประชาธิปไตย ซึ่งมีการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีความสำคัญต่อการปกครองและบริหารราชการแผ่นดินมีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ให้เกิด

## ประโยชน์

### ความหมายการปกครองส่วนท้องถิ่น

การให้นิยามหรือความหมายเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น ได้มีนักวิชาการหรือนักคิดได้บัญญัติคำว่า การปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้นิยามไว้หลายท่านดังนี้

วุฒิสาร ตันไชย (2547 : 1) ความหมายว่า การปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลกลางหรือส่วนกลางได้กระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นองค์กรที่มีสิทธิตามกฎหมาย มีพื้นที่และประชากรเป็นของตนเอง ประการสำคัญขององค์กรดังกล่าวจะต้องมีอำนาจอิสระ (Autonomy) ในการปฏิบัติอย่างเหมาะสมการมอบอำนาจจากส่วนกลาง มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ (2547 : 22) ให้ความหมายว่า การปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง การปกครองซึ่งส่วนราชการ ได้มอบอำนาจในการปกครองและการบริหารกิจการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในขอบเขตอำนาจหน้าที่และพื้นที่ของคนที่กำหนดไว้ตามกฎหมาย โดยมีความเป็นอิสระตามควร

โกวิท พวงงามและอดงกรณ์ อรรถแสง (2547 : 13) มีความเห็นว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง องค์กรที่มีหน้าที่บริหารงานในแต่ละท้องถิ่นมีผู้แทนที่ได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้บริหารงานอย่างอิสระในเขตพื้นที่ที่กำหนดมีอำนาจในการบริหารการเงินและการคลังกำหนดนโยบายของตนเองรวมทั้งหน้าที่ดำเนินกิจกรรมภายในกรอบที่กฎหมายบัญญัติเพื่อประโยชน์ของรัฐและประชาชนในท้องถิ่น

วิท (Wit. 1967 : 124 ; อ้างถึงใน ชูวงศ์ ฉายะบุตร. 2539 : 23) กล่าวว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจหรือการกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นใช้อำนาจในการปกครองร่วมกันทั้งหมดหรือบางส่วนในการบริหารท้องถิ่น รัฐบาลของท้องถิ่นย่อมเป็นรัฐบาลของประชาชนโดยประชาชนและเพื่อประชาชน ดังนั้นการบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีองค์กรของตนเองอันเกิดจากการกระจายอำนาจของรัฐบาลกลางโดยองค์กรนั้นมีได้เป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาลกลาง แต่มีอำนาจในการตัดสินใจและบริหารงานในท้องถิ่นของตน

ฮอลโลเวย์ (Holloway. 1951 : 101-103 ; อ้างถึงใน ปธาน สุวรรณมงคล. 2547 : 1-2) ให้ความหมายว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง องค์กรที่มีอาณาเขตแน่นอนมีประชากรตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้มีอำนาจการปกครองตนเองมีการบริหารการคลังของตนเองและมีสภาท้องถิ่นที่สมาชิกได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน

จากความหมายต่างๆ ข้างต้นสามารถสรุปหลักการปกครองท้องถิ่นได้ดังนี้

1. การปกครองท้องถิ่นต้องมีสิทธิตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับต่างๆ เพื่อบังคับประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ เช่น เทศบัญญัติ ข้อบังคับต่างๆ

2. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีอาณาเขตที่แน่นอน มีอำนาจการปกครองตนเอง มีการจัดแบ่งเป็น สองฝ่าย คือ องค์การฝ่ายบริหารและองค์การฝ่ายนิติบัญญัติ เช่นการปกครองท้องถิ่นแบบเทศบาลจะต้องมีคณะเทศมนตรีเป็นฝ่ายบริหาร และมีสภาเทศบาลเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ

#### วัตถุประสงค์ของการปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองส่วนท้องถิ่นมีวัตถุประสงค์ในการปกครองโดยมุ่งเน้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการชุมชนของตนเองนักวิชาการหลายท่านได้จำแนกวัตถุประสงค์ในการปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

โกวิท พวงงาม (2546 : 24-25) ได้เสนอความคิดเห็นที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

1. การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลในด้านการเงิน บุคลากร ตลอดจนระยะเวลาที่ใช้ดำเนินการให้บริการชุมชน และทำให้เกิดความประหยัดเนื่องจากหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นๆ จะมีเงินงบประมาณสามารถหารายได้ให้กับท้องถิ่น ทำให้ประหยัดเงินงบประมาณของรัฐบาลที่ต้องจ่ายให้กับท้องถิ่นเป็นจำนวนมาก

2. การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริงเพราะความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมมีความแตกต่างกัน การรื้อรับบริการจากรัฐบาลเพียงฝ่ายเดียวอาจไม่ตรงกับความต้องการที่แท้จริงและมักมีความล่าช้าหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีประชาชนเป็นผู้บริหารย่อมจะสามารถตอบสนองความต้องการได้อย่างจริง

3. หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นสถาบันที่ให้การศึกษาการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชนโดยการปกครองท้องถิ่นดังกล่าวได้เปิดโอกาสให้ประชาชนมีการปกครองตนเองทั้งในบทบาทของฝ่ายบริหารหรือฝ่ายนิติบัญญัติ การปฏิบัติหน้าที่ให้หลากหลายบทบาทมีส่วนในการส่งเสริมการเรียนรู้กระบวนการปกครองระบอบประชาธิปไตยระดับชาติได้เป็นอย่างดีการปกครองส่วนท้องถิ่นมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนสามารถปกครองตนเองได้โดยมีต้องพึ่งรัฐบาล ทั้งยังเป็นการวางรากฐานและส่งเสริมให้ประชาชนเข้าใจ ในระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย การมุ่งเน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองสามารถทำให้ประชาชนเรียนรู้ที่จะบริหารจัดการและพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน



### ลักษณะสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น

จากแนวความคิดในการปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนวัตถุประสงค์ทางการปกครองของรัฐในอันที่จะรักษาความมั่นคงและความผาสุกของประชาชน โดยยึดหลักการกระจายอำนาจปกครองและเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตยโดยประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง การปกครองท้องถิ่นมีลักษณะสำคัญหลายประการ ดังนี้

พรชัย เทพปัญญา และคนอื่นๆ (2547 : 1) ให้ความเห็นว่าลักษณะสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น คือ เป็นองค์กรที่มีการปฏิบัติงานต่อเนื่องกันโดยไม่ขาดตอน ไม่ใช่แค่ชั่วคราวหรือมีอำนาจที่จะกระทำกิจกรรมสาธารณะมีความสามารถที่จะทำสัญญากับบุคคลหรือนิติบุคคลได้ มีสิทธิฟ้องร้อง หรือถูกฟ้องร้องคดีความในศาลได้และมีความสามารถที่จะเก็บภาษีของตนเอง

นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ (2547 : 22) จำแนกลักษณะสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ว่า เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายจากส่วนกลาง มีสถานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายมีขอบเขตการปกครองที่แน่นอนและมีคณะผู้แทนที่ได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นนั้นเป็นผู้รับผิดชอบต่อการบริหารงานอย่างเป็นอิสระ และมีอำนาจในด้านการคลังมีอิสระในการกำหนดนโยบายและมีการบริหารงานของตนเอง

ปธาน สุวรรณมงคล (2547 : 4-5) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

1. เป็นนิติบุคคล นิติบุคคลเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นโดยอำนาจของกฎหมายการเป็นนิติบุคคลจึงเป็นการแสดงถึงฐานะทางกฎหมาย สำหรับการปกครองท้องถิ่นถือเป็นนิติบุคคลในกฎหมายมหาชนโดยมีกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นมา เพื่อทำหน้าที่ตามที่ระบุไว้ในกฎหมายนั้นๆ และสามารถก่อหนี้พันธะทางกฎหมาย
2. มีอำนาจหน้าที่เฉพาะจะมีการดำเนินกิจการตามที่กฎหมายบัญญัติไว้เป็นกาลเฉพาะให้เป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบนั้นๆ ซึ่งอาจเป็นการระบุหน้าที่ไว้โดยชัดเจนหรืออาจเป็นการระบุให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถริเริ่มกระทำการใดๆ ที่ไม่มีกฎหมายบัญญัติห้ามไว้
3. ผู้บริหารมาจากการเลือกตั้งโดยทั่วไปสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่น จะมาจากการเลือกตั้งจากประชาชน โดยสมาชิกสภาท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนส่วนผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นอาจมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนหรืออาจมาจากการเลือกตั้งทางอ้อม โดยสภาเป็นผู้เลือกคณะบริหารท้องถิ่นก็ได้ตามที่กฎหมายกำหนด

4. ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองการมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ ของประชาชนในท้องถิ่นเป็นเรื่องสำคัญ ทั้งนี้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งโดยตรงและโดยอ้อม

5. มีอิสระการบริหารอย่างเพียงพอ ในขอบเขตหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพบรรดุดามนโยบายและเป้าหมายที่กำหนดโดยรัฐบาลกลาง มีหน้าที่เพียงสนับสนุนส่งเสริมและกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

6. มีอำนาจในการจัดหารายได้และใช้จ่ายรายได้ได้อย่างอิสระตามควร มีการจัดหารายได้ในท้องถิ่นของตนอย่างเพียงพอต่อการบริหารงาน มีแหล่งรายได้ที่ท้องถิ่นจัดเก็บเองเพื่อแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

7. มีการกำกับดูแลจากรัฐ การปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นส่วนย่อยส่วนหนึ่งของรัฐและจัดตั้งโดยมีกฎหมายรองรับมิใช่องค์กรที่เป็นอิสระจากรัฐ การกำกับดูแลเป็นรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่าที่จำเป็นไม่ขัดกับหลักความเป็นอิสระในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชน

ลักษณะสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการปกครองที่เป็นนิติบุคคลมีอำนาจหน้าที่ที่จะดำเนินกิจการตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ ให้เป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบต่างๆ โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองประชาชนมีสิทธิเลือกและถอดถอนบุคคลที่จะเข้าปกครองตนเองได้

#### รูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รูปแบบขององค์กรปกครองท้องถิ่นของประเทศไทยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม รวม 5 ประเภท ดังนี้

#### 1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วไป

1.1 องค์กรบริหารส่วนจังหวัด จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ปัจจุบันมีจำนวนทั้งหมด 75 แห่ง ซึ่งเท่ากับจำนวนจังหวัดของการปกครองส่วนภูมิภาค

1.2 เทศบาลและสุขาภิบาลจัดตั้งตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496

ต่อมาปี 2542 ได้มีการยกฐานะสุขาภิบาลขึ้นเป็นเทศบาล ทำให้ในปัจจุบันมีเทศบาลจำนวน 1,129 แห่ง ทั่วประเทศซึ่งสามารถแบ่งเทศบาลออกได้เป็นเทศบาลนคร เทศบาลเมือง และเทศบาลตำบล ดังนี้

#### 1.2.1 เทศบาลนคร

#### 1.2.2 เทศบาลเมือง



1.2.3 เทศบาลตำบล ได้แก่ เทศบาลซึ่งมีพระราชกฤษฎีกายกฐานะเป็นเทศบาลตำบล

1.3 องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบล่าสุดที่เริ่มจัดตั้งขึ้นภายใต้พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เดือนธันวาคม พ.ศ. 2537

2. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ

2.1 กรุงเทพมหานคร เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิเศษที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติกรุงเทพมหานคร

2.2 เมืองพัทยา เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิเศษที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติเมืองพัทยาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งจะประกอบด้วยฝ่ายบริหารและสภาท้องถิ่น โดยที่สมาชิกสภาท้องถิ่นได้รับการคัดเลือกจากประชาชนทุก 4 ปี ซึ่งหัวหน้าฝ่ายบริหารได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน โดยตรงองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งจะทำหน้าที่ดูแลประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ และต้องประสานงานกับการปกครองส่วนกลางและภูมิภาคด้วย เช่น งบประมาณประจำปีขององค์กรปกครองท้องถิ่นแต่ละระดับต้องเสนอขอความเห็นชอบจากผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอและการบริหารงบประมาณจะได้รับการตรวจสอบโดยสำนักตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้การปกครองรวมไปถึงการบริหารประเทศและท้องถิ่นเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ปัจจัยสำคัญที่จะทำให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบได้อย่างราบรื่นนั้น ก็คือรายได้ที่เพียงพอสำหรับรายจ่ายที่จะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่นั้นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน้าที่การจัดหาบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ

### แนวคิดและทฤษฎีการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบเทศบาล

เทศบาล นับได้ว่าเป็นจุดกำเนิดของการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบแรกของประเทศไทย โดยถือกำเนิดขึ้นตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 ถือว่าเป็นหน่วยการปกครองที่ส่วนท้องถิ่นที่มีประวัติความเป็นมายาวนานที่สุดเมื่อ พ.ศ. 2440 รัชกาลที่ 5 ทรงมีพระราชดำริให้ทดลองจัดตั้งหน่วยการปกครองแบบใหม่ในระดับท้องถิ่นเรียกว่า "สุขาภิบาล" และมีการจัดตั้งกรมสุขาภิบาลขึ้นมาสำหรับเจ้าพนักงานที่จะเข้ามาดูแลสุขาภิบาลกรุงเทพฯ นั้นเสนาบดีกระทรวงนครบาลเป็นผู้เลือก (โกวิท พวงงาม. 2550 : 105)

#### ความเป็นมา

พ.ศ. 2476 ได้มีการตราพระราชบัญญัติระเบียบราชการบริหารแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2476 และกำหนดให้เทศบาลเป็นองค์กรบริหารรูปแบบหนึ่งของราชการส่วนท้องถิ่นและมีการตราพระราชบัญญัติระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 ขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นกฎหมายฉบับแรกว่าด้วย

การจัดระเบียบบริหารปกครองตนเองของเทศบาล

พ.ศ. 2478 ได้มีการจัดตั้งเทศบาลเป็นครั้งแรก ตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 โดยการยกฐานะสุขาภิบาลที่มีอยู่เดิม 35 แห่งขึ้นเป็นเทศบาลและได้มีการปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวอยู่ในระยะเช่นปี พ.ศ. 2481 และพ.ศ. 2483

พ.ศ. 2496 ได้มีการตราพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ขึ้นใช้แทนกฎหมายเดิมทั้งหมด และได้มีการใช้กฎหมายพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 (โดยการแก้ไขเพิ่มเติมอยู่เป็นระยะ) จนถึงปัจจุบัน 2541 ได้มีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับบทบัญญัติหมวดว่าด้วยการปกครองส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540

พ.ศ. 2542 ได้มีการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 10) พ.ศ. 2542 เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติ ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2542

พ.ศ. 2546 ได้มีการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติ (ฉบับที่ 11) พ.ศ. 2546 เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นประกอบกับมีบทบัญญัติบางมาตราซึ่งไม่เหมาะสมกับการบริหารงานเทศบาล เพื่อให้การบริหารงานเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราเป็นพระราชบัญญัติ (โกวิท พงวงาม. 2546 : 126)

#### การจัดตั้งเทศบาล

เทศบาลเป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ซึ่งกำหนดให้การจัดตั้งเทศบาลกระทำได้เมื่อท้องถิ่นมีสภาพอันสมควรจัดตั้งไว้ ในมาตรา 7 วรรคหนึ่งว่า เมื่อท้องถิ่นใดมีสภาพอันสมควรยกฐานะเป็นเทศบาลให้จัดตั้งท้องถิ่นนั้นๆ เป็นเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง หรือเทศบาลนครตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ ทั้งนี้ การจัดตั้งเทศบาลต้องตราเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทยซึ่งต้องระบุชื่อและเขตของเทศบาลไว้ด้วย รวมถึงการเปลี่ยนชื่อเทศบาล หรือการเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาล ให้กระทำโดยการตราเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทย (มาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496)

#### โครงสร้างเทศบาล

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 12) ได้แบ่งโครงสร้างเทศบาลออกเป็น 2 ส่วน คือ สภาเทศบาล และนายกเทศมนตรี (มาตรา 14) ดังนี้

1. สภาเทศบาลประกอบด้วย สมาชิกเทศบาลที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชนในเขตเทศบาลตามจำนวน ดังนี้

- 1.1 สภาเทศบาลตำบล ประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาล จำนวน 12 คน
- 1.2 สภาเทศบาลเมือง ประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาล จำนวน 18 คน
- 1.3 สภาเทศบาลนคร ประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาล จำนวน 24 คน

การดำรงตำแหน่ง สมาชิกเทศบาลอยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี

2. นายกเทศมนตรี มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนและคณะผู้บริหารจะประกอบด้วย นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรีที่มาจากการแต่งตั้งของนายกเทศมนตรีตามจำนวน ดังนี้

2.1 เทศบาลตำบล ให้มีรองนายกเทศมนตรีได้ไม่เกิน 2 คน

2.2 เทศบาลเมือง ให้มีรองนายกเทศมนตรีได้ไม่เกิน 3 คน

2.3 เทศบาลนคร ให้มีรองนายกเทศมนตรีได้ไม่เกิน 4 คน

และกฎหมายได้ให้อำนาจนายกเทศมนตรีแต่งตั้งที่ปรึกษานายกเทศมนตรี เลขานุการนายกเทศมนตรี เพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือการปฏิบัติหน้าที่ของนายกเทศมนตรี

#### อำนาจหน้าที่ของเทศบาล

พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 กำหนดให้เทศบาลมีอำนาจหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติหรือบังคับให้เลือกปฏิบัติ นอกจากนั้นยังมีอำนาจตามที่กฎหมายเฉพาะอื่นๆ ทั้งยังได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของเทศบาลในระดับต่างๆ ไว้ นอกจากนี้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังมีบทบาทอำนาจหน้าที่ให้บริการสาธารณะพื้นฐานแก่ประชาชนในท้องถิ่น และยังเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารและตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โกวิท พวงงาม (2550 : 119-123) อำนาจหน้าที่ของเทศบาลได้กำหนดไว้อย่างกว้างขวาง โดยแบ่งหน้าที่ออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ หน้าที่ที่เทศบาลจำต้องกระทำและกิจการที่ไม่บังคับให้ต้องทำแต่สามารถจัดทำได้ตามกำลังคน โดยพิจารณาจากความจำเป็นของประชาชนในพื้นที่ซึ่งอำนาจหน้าที่ที่เทศบาลสามารถนำมาบริหารพัฒนาท้องถิ่นได้ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ โดยกำหนดให้เทศบาลแต่ละประเภททั้งเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง เทศบาลนคร มีอำนาจในการตราเทศบัญญัติโดยไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมาย และในการบริหารงานท้องถิ่นของตนเองนั้นเทศบาลสามารถมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดดังนี้ อำนาจหน้าที่ของเทศบาลตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2546

อำนาจหน้าที่ของเทศบาลจำต้องกระทำ

1. รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน

2. ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ

3. รักษาความสะอาดของถนน หรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและ

สิ่งปฏิกูล

4. ป้องกันและระงับโรคติดต่อ

5. ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง

6. ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม
  7. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
  8. บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
  9. ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา
  10. ให้มีโรงฆ่าสัตว์
  11. ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์และรักษาคนเจ็บไข้
  12. ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ
  13. ให้มีและบำรุงส้วมสาธารณะ
  14. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้า หรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
  15. ให้มีการดำเนินกิจการ โรงรับจำนำหรือสถานสินเชื่อท้องถิ่น
  16. หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล
- กิจการที่อาจจัดทำในเขตเทศบาล
1. ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือและท่าข้าม
  2. ให้มีสุสานและฌาปนสถาน
  3. บำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร
  4. ให้มีและบำรุงการสงเคราะห์มารดาและเด็ก
  5. ให้มีและบำรุงโรงพยาบาล
  6. ให้มีการสาธารณสุข
  7. จัดทำกิจการซึ่งจำเป็นเพื่อการสาธารณสุข
  8. จัดตั้งและบำรุงโรงเรียนอาชีวศึกษา
  9. ให้มีและบำรุงสถานที่สำหรับการกีฬาและพลศึกษา
  10. ให้มีและบำรุงสวนสาธารณะ สวนสัตว์ และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
  11. ปรับปรุงแหล่งเสื่อมโทรม และรักษาความสะอาดเรียบร้อยของท้องถิ่น
  12. เทศพาณิชย์

นอกจากนี้ เทศบาลยังมีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณสุขเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจฯ พ.ศ. 2542 ดังนี้

1. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
2. การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ
3. การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ

4. การสาธารณสุขโลกและการก่อสร้างอื่นๆ
5. การสาธารณสุขการ
6. การส่งเสริมการฝึกและประกอบอาชีพ
7. การพาณิชย์และการส่งเสริมการลงทุน
8. การส่งเสริมการท่องเที่ยว
9. การจัดการศึกษา
10. การสังคมสงเคราะห์และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชราและผู้ด้อยโอกาส
11. การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของ

#### ท้องถิ่น

12. การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
13. การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
14. การส่งเสริมกีฬา
15. การส่งเสริมประชาธิปไตยความเสมอภาคและสิทธิเสรีภาพของประชาชน
16. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
17. การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
18. การกำจัดมูลฝอยสิ่งปฏิกูลและน้ำเสีย
19. การสาธารณสุขการอนามัยครอบครัวและการรักษาพยาบาล
20. การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน
21. การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
22. การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์
23. การรักษาความปลอดภัยความเป็นระเบียบเรียบร้อยและการอนามัยโรงมหรสพและ  
สาธารณะสถานอื่นๆ
24. การจัดการการบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและ  
สิ่งแวดล้อม
25. การผังเมือง
26. การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร
27. การดูแลรักษาที่สาธารณะ
28. การควบคุมอาคาร
29. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย



30. การรักษาความสงบเรียบร้อยการส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

31. กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

#### อำนาจหน้าที่ของสภาเทศบาล

สภาเทศบาลทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติมีสมาชิกสภาเทศบาลที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนเช่นเดียวกันนายกเทศมนตรีสมาชิกทั้งหมดรวมกันเป็นสภาเทศบาลเพื่อทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติ ดังนี้

1. เลือกประธานสภาและรองประธานสภาเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง หรือมีมติให้ประธานสภาเทศบาลหรือรองประธานสภาเทศบาลพ้นจากตำแหน่ง
2. เลือกสมาชิกสภาเทศบาลตั้งเป็นคณะกรรมการสามัญของสภาเทศบาลและเลือกตั้งบุคคลซึ่งมิได้เป็นสมาชิกตั้งเป็นคณะกรรมการวิสามัญของสภาเทศบาล
3. รับนโยบายของนายกเทศมนตรี ก่อนนายกเทศมนตรีเข้ารับหน้าที่และรับทราบรายงานแสดงผลการปฏิบัติงานตามนโยบายที่นายกเทศมนตรีได้แถลงไว้คือสภาเทศบาลเป็นประจำทุกปี
4. อนุมัติร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนพัฒนาสามปีของเทศบาล
5. ให้ความเห็นชอบร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและร่างเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมของเทศบาล
6. ในที่ประชุมสภาเทศบาลสมาชิกสภาเทศบาลมีสิทธิเลือกตั้งกระทุ้งตามนายกเทศมนตรีหรือรองนายกเทศมนตรีเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไป โดยไม่มีการลงมติ
7. ในกรณีกิจการอื่นใดอาจส่งผลกระทบต่อประโยชน์ได้เสียของเทศบาลหรือประชาชนในท้องถิ่น สมาชิกสภาเทศบาลจำนวน ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกเท่าที่มีอยู่หรือนายกเทศมนตรีสามารถเสนอต่อประธานสภาเทศบาลเพื่อให้มีการออกเสียงประชามติได้และประกาศให้ประชาชน

#### แนวความคิดเกี่ยวกับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

ในสภาวะเศรษฐกิจถดถอย สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจที่ผู้สูงอายุต้องเผชิญกับปัญหาทางด้านสังคม การกีดกันด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุได้ถูกถ่ายโอนไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านงบประมาณในการดำเนินการช่วยเหลือผู้สูงอายุอย่างเร่งด่วน (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. ม.ป.ป. : 161) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้กำหนดขึ้นคอนแนวทางปฏิบัติ



เกี่ยวกับการกีดกันด้านอายุโองงานสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ดังนี้

#### วัตถุประสงค์ของการดำเนินงาน

การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เป็นการช่วยเหลือผู้สูงอายุที่มีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป เป็นการดำเนินการช่วยเหลือจากภาครัฐ ซึ่งรัฐบาลได้ช่วยเหลือผู้สูงอายุผู้ที่ยากจนไม่มีรายได้เพียงพอ หรือถูกทอดทิ้ง หรือขาดผู้อุปการะไม่มีเงินเดือนประจำ

(กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. น.ป.ป. : 161)

1. เพื่อเป็นการกระจายของบริการของรัฐให้แก่ผู้สูงอายุที่เดือดร้อนในชุมชน
2. เพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้กับผู้สูงอายุว่ารัฐไม่ได้ทอดทิ้งแต่พยายามให้ความช่วยเหลือ และยังเห็นความสำคัญของผู้สูงอายุ
3. เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถดำรงชีวิตอยู่ในชุมชน โดยไม่เข้าไปอยู่ในสถานสงเคราะห์ของรัฐ

#### ประโยชน์ของการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

สำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (2545 : 58-59) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ดังนี้

1. ด้านเศรษฐกิจ ทำให้ผู้สูงอายุสามารถใช้ชีวิตในช่วงสุดท้ายอยู่ในชุมชนอย่างมีความสุข ตามควรแก่สภาพอันเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุให้มีมาตรฐานสูงขึ้น ได้รับการตอบสนองความต้องการด้านปัจจัย 4 และถือเป็นการกระจายรายได้ไปสู่ประชากรที่สมควรได้รับการช่วยเหลือในบั้นปลายของชีวิต
2. ด้านสังคม เป็นกิจกรรมที่ปลูกจิตสำนึกของชุมชนที่มีผู้สูงอายุถูกทอดทิ้งได้ร่วมกันป้องกันแก้ไขปัญหของชุมชน ไม่ทอดทิ้งผู้สูงอายุในชุมชนและเป็นการใช้ชุมชนเป็นฐานในการให้บริการ โดยคณะกรรมการระดับท้องถิ่นจะเป็นผู้พิจารณากลั่นกรองคัดเลือกผู้ที่สมควรได้รับการช่วยเหลือตลอดจนเป็นการสกัดกั้นปัญหาของผู้สูงอายุที่จะเกิดขึ้นจนไม่สามารถแก้ไขได้และต้องแยกผู้สูงอายุที่จะเกิดขึ้นจนไม่สามารถแก้ไขได้และต้องแยกผู้สูงอายุออกจากชุมชนมาอยู่ในสถานสงเคราะห์

3. ด้านจิตใจ ทำให้ผู้สูงอายุเกิดความรู้สึกมั่นคงทางจิตใจรู้สึกที่ตนเองมีคุณค่าสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุขตลอดจนเป็นที่พึ่งของบุตรหลานและครอบครัว

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2552 : 1) ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2552 ดังนี้

## 1. คุณสมบัติของผู้มีสิทธิจะได้รับเบี้ยยังชีพ

สำหรับผู้สูงอายุที่มีสิทธิรับเบี้ยยังชีพ จากทางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ขอรับเบี้ยยังชีพ จะต้องมียุทธศาสตร์ดังต่อไปนี้

- 1.1 มีสัญชาติไทย
- 1.2 มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามทะเบียนบ้าน
- 1.3 มีอายุหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป ซึ่งได้ลงทะเบียน และยื่นคำขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 1.4 ไม่เป็นผู้ที่ได้รับสวัสดิการหรือสิทธิประโยชน์อื่นใดจากหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ผู้รับเงินบำเหน็จบำนาญ เบี้ยหวัด บำนาญพิเศษ หรือเงินอื่นใด

## 2. ขั้นตอนการยื่นคำขอ

ผู้สูงอายุที่มีสิทธิยื่นคำขอรับเบี้ยยังชีพให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาถึงความเหมาะสมและเป็นธรรมในการยื่นคำขอรับการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ

2.1 ภายในเดือนพฤศจิกายนของทุกปีให้ผู้ที่มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปใน ปีงบประมาณถัดไป ลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุด้วยตนเองต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนมีภูมิลำเนา ณ สำนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือสถานที่ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด โดยมีหลักฐานดังนี้

2.1.1 บัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรอื่นที่ออกโดยหน่วยงานของรัฐที่มีรูปถ่ายพร้อมสำเนา

2.1.2 ทะเบียนบ้านพร้อมสำเนา

2.1.3 สมุดบัญชีเงินฝากธนาคารพร้อมสำเนา สำหรับกรณีและผู้ขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุประสงค์ขอรับเงินเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุผ่านธนาคาร ในกรณีที่มีความจำเป็นผู้สูงอายุที่ไม่สามารถมาลงทะเบียนด้วยตนเองได้ อาจมอบอำนาจเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้อื่นเป็นผู้ยื่นคำขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุแทนก็ได้ ในกรณีผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีงบประมาณที่ผ่านมา ให้ถือว่าเป็นผู้ได้ลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุตามระเบียบ สำหรับผู้สูงอายุที่มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหนึ่งย้ายภูมิลำเนาไปอยู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เลขจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเดิมยังคงจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจนกว่าจะสิ้นสุดปีงบประมาณนั้น หากมีความประสงค์จะรับเบี้ยยังชีพกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใหม่ต้องไปขึ้นทะเบียน

เพื่อขอรับเงินเบี้ยยังชีพกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใหม่ก่อนสิ้นปีงบประมาณ

### 3. การตรวจสอบและจัดทำทะเบียนประวัติผู้มีสิทธิ

การตรวจสอบผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพและการจัดทำทะเบียนประวัติ เพื่อทำเป็นฐานข้อมูล และง่ายต่อการค้นหารายชื่อผู้สูงอายุที่มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดทำข้อมูลในการสืบค้นรายชื่อผู้สูงอายุ

3.1 ภายในเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี ให้จังหวัดแจ้งรายชื่อผู้สูงอายุที่มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์ตามแบบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดไปยังกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการขอตั้งงบประมาณในปีงบประมาณถัดไป

3.2 ภายในเดือนตุลาคมของทุกปี ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตรวจสอบสถานะของผู้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุและให้ผู้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุแสดงการดำรงชีวิตอยู่ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ โดยจะแสดงด้วยตนเองหรือมีการรับรองของนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นก็ได้

### 4. งบประมาณและวิธีการจ่ายเบี้ยยังชีพ

ในการเบิกจ่ายงบประมาณ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถเบิกจ่ายเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุที่สมควรได้รับเบี้ยยังชีพตามงบประมาณจัดสรร ให้ทันเวลาแก่ผู้สูงอายุ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด

4.1 การตั้งงบประมาณและวิธีการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

4.2 การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้จ่ายในอัตราเดือนละห้าร้อยบาท หรือตามมติคณะรัฐมนตรี

4.3 การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้แก่ผู้มีสิทธิตามระเบียบ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจ่ายเป็นเงินสด หรือโอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ หรือในนามบุคคลที่รับมอบอำนาจเป็นหนังสือจากผู้สิทธิได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นรายเดือนภายในวันที่ 10 ของทุกเดือน ในการจ่ายเงินให้แก่ผู้รับมอบอำนาจต้องตรวจสอบจนแน่ใจว่าเป็นบุคคลเดียวกับผู้ที่ได้รับมอบอำนาจและต้องได้รับการยืนยันว่ามีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุยังมีชีวิตอยู่ การโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารให้เป็นไปตามที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดหรือตามที่ตกลงกันเป็นอย่างอื่น

### 5. การสิ้นสุดการได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุที่มีการตรวจสอบคุณสมบัติหรือเปลี่ยนแปลงรายชื่อที่มีความเหมาะสมและเป็นธรรมในการขอรับการสงเคราะห์

### 5.1 สิทธิของผู้ได้รับเงินเบี้ยยังชีพตามระเบียบนี้สิ้นสุดลงในกรณีดังนี้

#### 5.1.1 ตาย

#### 5.1.2 ขาดคุณสมบัติ

5.1.3 แจ้งสละสิทธิการขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นหนังสือต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนมีสิทธิได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ กรณีได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุดังกล่าวสิ้นสุดให้ผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ สั่งระงับการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุสำหรับบุคคลดังกล่าวทันที

5.2 กรณีผู้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุตาย ให้นายทะเบียนอำเภอ หรือนายทะเบียนท้องถิ่นแจ้งการตายต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผู้ตายมีชื่อในทะเบียนบ้านภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่นายทะเบียนอำเภอ หรือนายทะเบียนท้องถิ่นได้รับแจ้งการตายและให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผู้ตายมีชื่อในทะเบียนบ้านนั้น แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จ่ายเบี้ยยังชีพต่อไป

5.3 กรณีผู้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขาดคุณสมบัติ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือสถานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปิดประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ สำนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือสถานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน หากไม่มีผู้คัดค้านให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอรายชื่อผู้ขาดคุณสมบัติต่อผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อส่งถอนรายชื่อ และระงับการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุทันที ในกรณีที่มิได้มีผู้คัดค้านให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ชัดเจนแล้วรายงานผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อพิจารณาดำเนินการตามสมควรแก่กรณีต่อไป

### บริบทเทศบาลตำบลยายแรมวัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์

ตำบลยายแรมวัฒนามีทั้งหมดจำนวน 16 หมู่บ้านในสมัยก่อนขึ้นกับตำบลดาว ซึ่งตำบลดาวขึ้นกับตำบลตาเป็ก ซึ่งขึ้นอยู่ในเขตอำเภอนางรอง เมื่อจัดตั้งตำบลดาวขึ้นตำบลยายแรมวัฒนา ซึ่งสังกัดอยู่ในตำบลดาว ได้ย้ายมาอยู่ในเขตอำเภอละหานทราย เมื่อ พ.ศ. 2520 ได้แยกตำบลยายแรมวัฒนาออกจากตำบลดาว โดยมีกำนันบุญมา พรหมดี และกำนันเรียง แก่นจืด เป็นผู้นำ

ตำบลยายแรมวัฒนาได้แยกออกจากอำเภอละหานทรายเป็นอำเภอเฉลิมพระเกียรติ เมื่อประกาศเป็นอำเภอเฉลิมพระเกียรติในวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2539 เนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวขึ้นครองราชย์ในวโรกาสครบรอบ 50 ปี

ตำบลยายแรมวัฒนาได้รับการยกฐานะจากสภาตำบลยายแรมวัฒนา เป็นองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อวันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2539 และได้รับการยกฐานะจากองค์การบริหาร

ส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบลขยายเข้มนวัฒนา ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ. 2551 (แผนพัฒนาสามปี 2552-2554 : 3)

### สภาพทั่วไป

#### ที่ตั้ง

เทศบาลตำบลขยายเข้มนวัตนาตั้งอยู่ทางทิศใต้ของ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ อยู่ห่างจากอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ประมาณ 12 กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดบุรีรัมย์ ประมาณ 90 กิโลเมตร

ทิศเหนือ	จดตำบลตาเป็ก	อำเภอเฉลิมพระเกียรติ	จังหวัดบุรีรัมย์
ทิศใต้	จดตำบลตาจง	อำเภอสะพานทราย	จังหวัดบุรีรัมย์
ทิศตะวันออก	จดตำบลจรเข้มาก	อำเภอประโคนชัย	จังหวัดบุรีรัมย์
ทิศตะวันตก	จดตำบลถาวร	อำเภอเฉลิมพระเกียรติ	จังหวัดบุรีรัมย์

#### เนื้อที่

เนื้อที่ประมาณ 81 ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ 50,625 ไร่ (สำนักงานเทศบาลตำบลขยายเข้มนวัฒนา. 2551 : 3)

#### ลักษณะภูมิอากาศ

ตำบลขยายเข้มนวัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ มีภูมิอากาศแบบร้อนชื้น เดือนที่หนาวที่สุดมีอุณหภูมิต่ำกว่า 20 องศาเซลเซียส ฤดูร้อนอากาศร้อนมาก ฤดูฝนฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล

#### ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มสลับกับเนินลักษณะคล้ายลูกกระนาค เขตปกครองจำนวน 16 ชุมชน ได้แก่ บ้านวัฒนา บ้านยายคำ บ้านโคกหัวเสือ บ้านยายเข้มน บ้านโนนเจริญ บ้านโคกหญ้าคา บ้านหนองม่วง บ้านโนนศิลา บ้านโนนทอง บ้านยายเข้มน บ้านวัฒนาใหม่ บ้านเขาคิน บ้านชุมพรพัฒนา บ้านเกษตรพัฒนา บ้านยายเข้มนพัฒนา บ้านวัฒนาสามัคคี

#### สภาพทางเศรษฐกิจ

การประกอบอาชีพของประชากรตำบลขยายเข้มนวัฒนาร้อยละ 90 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รองลงมาเป็นอาชีพรับจ้างทั่วไป อาชีพค้าขาย อาชีพเลี้ยงสัตว์ อาชีพทอดผ้าไหม และอาชีพอื่นๆ ตามลำดับ

การพาณิชย์และบริการ มีปั้มน้ำมันและก๊าซ 4 แห่ง ร้านค้า 76 แห่ง โรงสีข้าว 24 แห่ง ร้านเสริมสวย 4 แห่ง ร้านซ่อมรถ 8 แห่ง ร้านเย็บผ้า 1 แห่ง บริษัท 1 แห่ง ท่าข้าว



## 1 แห่ง

**สภาพทางสังคม**

การศึกษา มีโรงเรียนประถมศึกษา 4 แห่ง โรงเรียนขยายโอกาส 1 แห่ง ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน 16 แห่ง ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเฉลิมพระเกียรติ 1 แห่ง

สถาบันและองค์กรศาสนา วัด 4 แห่ง ได้แก่ วัดเจริญนิมิตร วัดสุขสำราญ วัดใหม่ยายแถม วัดศิริเขต สำนักสงฆ์ 5 แห่ง ได้แก่ สำนักสงฆ์บ้านโนนทอง สำนักสงฆ์บ้านโนนศิลา สำนักสงฆ์บ้านชุมพรพัฒนา สำนักสงฆ์บ้านเขาดิน สำนักสงฆ์บ้านโนนเจริญ

**การสาธารณสุข**

สถานีนอนามัย 2 แห่ง คือ สถานีนอนามัยบ้านวัฒนาใหม่และสถานีนอนามัยบ้าน

**โคกหญ้าคา****การบริการด้านพื้นฐาน**

การคมนาคม มีถนนระหว่างตำบล อ่าวเภอ ดังนี้ ทางหลวงชนบทหมายเลข 4002 ถนนลาดยางจากบ้านยายแถม-สะพานทราย ถนนลาดยางจากบ้านยายแถม-บ้านโนนทอง ทางหลวงชนบท ถนนลาดยางจากบ้านยายแถม - โคกเมือง ถนนลาดยางจากบ้านเขาดิน – อ่าวเภอเฉลิมพระเกียรติ

การโทรคมนาคม ประกอบด้วย ที่ทำการไปรษณีย์สาขาย่อย 1 แห่ง โทรศัพท์สาธารณะ 23 แห่ง

การไฟฟ้า ตำบลยายแถมวัฒนา มีไฟฟ้าครบทุกครัวเรือน

**ข้อมูลอื่นๆ**

ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ ได้แก่ ทรัพยากรป่าไม้ บริเวณพื้นที่สาธารณประโยชน์ หมู่ที่ 5, หมู่ที่ 9 และหมู่ที่ 10 ทรัพยากรน้ำ มีแหล่งน้ำธรรมชาติหลายแห่ง อันเกิดจากน้ำที่ไหลจากเขาไปรบัดและ เขาพนมรุ้ง ในฤดูฝน นานนับหลายปีจนกลายเป็นคลองน้ำธรรมชาติที่สามารถ กักเก็บน้ำไว้เป็นแหล่งเพาะ ปลูกและทำการประมง และทรัพยากรดิน บริเวณตำบลยายแถมวัฒนา มีลักษณะดินร่วนมีแร่ธาตุที่เกิดจากภูเขาไฟ คือ ภูเขาไปรบัด ภูเขาพนมรุ้ง และภูอังคาร เหมาะแก่การเพาะปลูกข้าวหอมมะลิและพืชเศรษฐกิจอื่นๆ

**วิสัยทัศน์เทศบาลตำบลยายแถมวัฒนา**

เศรษฐกิจพอเพียง พร้อมเพรียงการศึกษา ศาสนานำสู่คุณธรรม

เลิศล้ำวัฒนธรรมประเพณี

### ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาของเทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา

เทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนาได้วางยุทธศาสตร์จากประชาคมการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและผ่านการถ่วงถ่วงจากคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และสภาเทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา ได้ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาของเทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา ดังนี้ (สำนักงานเทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา, 2551: 28-33) ดังนี้

#### 1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

เป้าหมาย เพื่อก่อสร้างและซ่อมบำรุงโครงสร้างพื้นฐานในเขตเทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา ให้มีความสะดวกและมาตรฐาน เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์ด้านอื่นๆ ให้ประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านคมนาคมขนส่ง ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและความสงบสุขของประชาชน

แนวทางการพัฒนา การคมนาคมและขนส่ง สาธารณูปโภค สาธารณูปการ

#### 2. ยุทธศาสตร์ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต

เป้าหมาย เพื่อสร้างเสริมทักษะของคนภายในชุมชนทั้งทางด้านจิตใจ ส่งเสริมอาชีพ สวัสดิการสังคม ส่งเสริมกีฬา การศึกษา การสาธารณสุข ให้มีคุณภาพและพึ่งพาตนเองได้ ซึ่งเป็นไปตามแนวทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10

แนวทางการพัฒนา งานส่งเสริมและพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร งานส่งเสริมอาชีพ งานสวัสดิการสังคม งานส่งเสริมกีฬา งานการศึกษา งานสาธารณสุข

#### 3. ยุทธศาสตร์ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคมและรักษาความสงบเรียบร้อย

เป้าหมาย เพื่อจัดระเบียบชุมชน สังคมและรักษาความสงบเรียบร้อย ขยายบริการไฟฟ้าให้ประชาชนอยู่ร่วมกันอย่างสันติและยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย งานรักษาความสงบเรียบร้อย งานรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

#### 4. ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป้าหมาย เพื่อการสร้างจิตสำนึก ตระหนักให้ถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้คงอยู่อย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา งานคุ้มครองและดูแลรักษาป่า งานจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษ งานรักษาดูแลพื้นที่สาธารณะ

#### 5. ยุทธศาสตร์ด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

เป้าหมาย เพื่ออนุรักษ์ รักษา ส่งเสริม สนับสนุนและฟื้นฟูด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

แนวทางการพัฒนา ส่งเสริมด้านศาสนา ส่งเสริมด้านศิลปวัฒนธรรม ส่งเสริมภูมิปัญญา  
ท้องถิ่น ส่งเสริมจารีตประเพณี

#### 6. ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

เป้าหมาย เพื่อสนับสนุนประชาชนทุกภาคทุกส่วนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาและ  
ตรวจสอบการทำงานของภาครัฐและให้บรรลุแนวทางการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การบริหาร  
ราชการให้เป็นไปตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

แนวทางการพัฒนา งานพัฒนาด้านบุคลากรท้องถิ่นและงานพัฒนาด้านเพิ่มประสิทธิภาพ  
งานท้องถิ่น

#### นโยบายการพัฒนาของคณะผู้บริหารเทศบาลตำบลยายแยมวัฒนา

นโยบายการบริหารงานทั่วไป นำหลักการบริหารงาน โดยเน้นหลักการบริหารที่ดีมาใช้  
เพื่อให้เกิดความราบรื่น สะท้อนความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ประชาชนทุกภาคส่วน  
เข้ามา มีส่วนร่วมในการทำงานของเทศบาลทุกขั้นตอน มีมาตรการป้องกันและปราบปรามการ  
ทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างจริงจังและเกิดผลอย่างแท้จริง เพิ่มประสิทธิภาพในการบริการ  
ประชาชน กระจายอำนาจในการตัดสินใจสั่งการ จัดทำแผนพัฒนาเทศบาลที่เสริมสร้างระบบ  
คุณธรรม จริยธรรม ส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชน สร้างท้องถิ่น ให้เกิดความเข้มแข็งและ  
ประชาชนมีความสุขบนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียง พนักงานเจ้าหน้าที่ของเทศบาลจะต้องพัฒนา  
ความรู้ความสามารถในการบริการประชาชน มีความซื่อสัตย์สุจริตตามหลักธรรมาภิบาล

นโยบายทางเศรษฐกิจ พัฒนาให้เกิดความสมดุลและยั่งยืนของทุกภาคส่วนอย่างลงตัว  
เปิดโอกาสให้ผู้ค้าโอกาสได้ทำงานมากขึ้น สนับสนุนผลิตภัณฑ์ชุมชน จัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์  
สนับสนุนให้มีและปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยว และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ส่งเสริมงานเทศกาล  
ตามวัฒนธรรมประเพณีประจำปี สร้างอุตสาหกรรมในครอบครัวให้มากขึ้น สนับสนุน  
สถานประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรให้ประหยัดเกิด  
ประสิทธิภาพและประสิทธิผล พัฒนาระบบการเงินการคลังของเทศบาล สร้างความเป็นธรรม  
ในการจัดเก็บภาษี

นโยบายทางสังคม ส่งเสริมความรักความสามัคคีในชุมชนท้องถิ่น ส่งเสริมบทบาทและ  
คุณค่าของบุคคลในท้องถิ่น ให้มีสันติสุขบนพื้นฐานของวัฒนธรรมไทย สร้างความเสมอภาคและ  
ความเป็นธรรมในสังคม สร้างคุณค่าของคน ให้การช่วยเหลือเด็ก สตรี คนพิการ คนสูงอายุ  
ควบคุมดูแลสาธารณะประโยชน์ของชุมชน เพิ่มการตรวจตราในชุมชนทั้งกลางวันและกลางคืน  
ลดการเสพยาและสิ่งมีนเมา ควบคุมการเล่นเกมส์และการพนันทุกประเภท จัดตั้งองค์กรชุมชนให้  
ครอบคลุมครบถ้วนในพื้นที่ในเขตเทศบาล ส่งเสริมการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนกับเทศบาล

ให้มีสถานที่ออกกำลังกาย จัดหาผู้นำการออกกำลังกาย ส่งเสริมและสนับสนุนการแข่งขันกีฬานานาชาติ ให้มีสวนสุขภาพและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจตามความเหมาะสม

นโยบายทางการเมือง สนับสนุนการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข กระจายอำนาจให้มากขึ้น ส่งเสริมการออกเสียงเลือกตั้งทุกระดับให้สุจริตและเป็นธรรม เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมคิด ร่วมรู้ ร่วมตัดสินใจในนโยบายต่างๆ จัดกิจกรรมประชาธิปไตยอย่างสม่ำเสมอ ร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ อบรมความรู้ให้แก่สมาชิกสภาเทศบาลนำสมาชิกสภาเทศบาลไปทัศนศึกษาดูงานในประเทศและนอกประเทศ สนับสนุนกิจกรรมการเมืองอื่นๆ

นโยบายด้านการศึกษา จัดตั้งและพัฒนาศูนย์บริการเด็กเล็กก่อนวัยเรียน ขกระดับการเรียนให้ได้มาตรฐานมีคุณภาพ เป็นคนดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีปัญญา ส่งเสริมความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ สนับสนุนงานห้องสมุดและการค้นคว้าข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตและคอมพิวเตอร์ ส่งเสริมระบบสารสนเทศแก่ชุมชนและโรงเรียน ส่งเสริมครูและบุคลากรการศึกษาให้ยึดในจรรยาบรรณวิชาชีพ ให้การศึกษาโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาร่างกายและจิตใจแก่นักเรียน จัดหาอุปกรณ์การศึกษาให้เพียงพอ ส่งเสริมการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สนับสนุนการฝึกอาชีพแก่ผู้ว่างงาน จัดหาที่อ่านหนังสือและจัดหาหนังสือพิมพ์แก่ชุมชน

นโยบายด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังภัยในเขตเทศบาลให้มากขึ้น จัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็นในการป้องกันและระงับภัยให้เพียงพอ ฝึกอบรมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจถึงภัยต่างๆ สามารถป้องกันภัยเบื้องต้นได้ด้วยตนเอง ทำงานร่วมกับส่วนราชการและองค์กรภาคเอกชนอย่างเข้มแข็ง โดยการป้องกันและเฝ้าระวังอาชญากรรมทุกช่องทาง การควบคุมจุดเสี่ยงและสถานที่ไม่ปลอดภัย การรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน อบรมและสนับสนุนหน่วย อาสาสมัครป้องกันพลเรือน ตำรวจบ้าน ยามท้องถิ่น เพิ่มเครื่องมืออุปกรณ์ติดต่อสื่อสาร ยานพาหนะให้มากขึ้น เพิ่มการตรวจระวังภัยธรรมชาติอื่นๆ

นโยบายด้านสาธารณสุข นำวิธีการเสริมสร้างสุขภาพพลานามัยมาใช้ให้มากขึ้น เช่น สถานที่ออกกำลังกายอย่างเหมาะสม สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สวนสาธารณะอย่างเพียงพอ ป้องกันเหตุของโรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อ ควบคุมและกวดขันสถานบริการ จัดให้มีน้ำสะอาดเพื่ออุปโภคและบริโภคอย่างเพียงพอ ส่งเสริมมาตรการคุ้มครองผู้บริโภค ควบคุมสินค้าที่นำมาจำหน่ายในตลาด จัดตลาดให้มีพื้นที่เพียงพอสะอาดและมีระเบียบ สถานที่ราชการปลอดบุหรี่ ป้องกันยาเสพติดในชุมชน บริหารจัดการขยะมูลฝอยอย่างเป็นระบบ ปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัด

จัดการ ผังเมือง โรงฆ่าสัตว์ที่ถูกสุขลักษณะ บำบัดน้ำเสียและมลพิษในชุมชน จัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยแก่ผู้ยากจนและด้อยโอกาส

นโยบายด้านโครงสร้างพื้นฐาน ปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทั่วไปให้อยู่ในสภาพสมบูรณ์ปลอดภัยสวยงาม เช่น การปรับปรุง ภูมิทัศน์ในเขตเทศบาล ถนนหนทาง ไฟฟ้าสาธารณะ ประปา สะพาน เขื่อนและคันดิน แหล่งน้ำชุมชน สนามกีฬากลาง ทางเดินเท้า ท่อระบายน้ำ ทำเนียบชะลอความเร็วในเขตชุมชนหนาแน่น ติดตั้งป้ายสัญญาณจราจรให้ทั่วถึง ขยายผิวถนนให้กว้างขวาง กวดขันควบคุมสิ่งปลูกสร้างอย่างเข้มงวด เพิ่มการตรวจสอบสถานบริการน้ำมันและแก๊สหุงต้ม

นโยบายด้านศิลปวัฒนธรรม ส่งเสริมจารีตประเพณีท้องถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นและส่งเสริมให้มีสถานที่แสดงศิลปวัฒนธรรมประจำถิ่น เผยแพร่งานประเพณีท้องถิ่น ให้ความสำคัญแก่ผู้สูงอายุและผู้ทรงความรู้ของท้องถิ่น ส่งเสริมให้มีการรักษาประเพณีอันดีงามที่มีมาตั้งแต่เดิม และการแต่งกายที่ถูกต้องเหมาะสม ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม มรรยาทอันดีงามแก่เด็กและเยาวชน ดูแลรักษาโบราณสถาน โบราณวัตถุ วัดในเขตเทศบาล จัดให้มีการขึ้นทะเบียนปราชญ์ท้องถิ่น ส่งเสริมให้พระภิกษุมาอบรมสั่งสอนศีลธรรมแก่ประชาชนในวันสำคัญต่างๆ

ในการวางแผนพัฒนาตำบลยายเข้มวัฒนา เทศบาลตำบลยายเข้มวัฒนา ได้ดำเนินการประชุมการจัดทำแผนพัฒนาทุกครั้ง เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา อันจะช่วยในการวางแผนพัฒนาให้เป็นแผนพัฒนาที่สามารถแก้ไขปัญหาคือความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างตรงจุด

### งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องานสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลยายเข้มวัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่ได้ทำการศึกษาก่อนหน้านี้แล้วและมีหัวข้องานวิจัยที่สอดคล้องหรือใกล้เคียงกัน เพื่อเป็นแนวทางประกอบการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ซึ่งพอสรุปเนื้อหาของงานวิจัย ได้ดังนี้

สมพงษ์ อุ่นเจริญ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพิจารณาจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำอ่าง อำเภอครอน จังหวัดอุตรดิตถ์ พบว่า ภาพรวมประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุระดับค่อนข้างสูง ทั้งกิจกรรมในช่วงก่อนการพิจารณาคัดเลือกผู้สูงอายุ ระหว่างการพิจารณาคัดเลือกผู้สูงอายุ หลังการพิจารณาอนุมัติรายชื่อผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ โดยเกือบทุกกิจกรรมประชาชนมีส่วนร่วม โดยรูปแบบการเข้าไปมีส่วนร่วมที่มาก



ที่สุดคือ การติดตามสอบถามเรื่องการรับเบี่ยงชีพจากผู้สูงอายุที่ได้รับการอนุมัติรายชื่อ เป็นช่วงที่ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมมากที่สุด และในการพิจารณาคัดเลือกผู้สูงอายุ เป็นช่วงที่ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมน้อยที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนของแต่ละพื้นที่อาจมีคุณลักษณะ มีสภาพทางสังคม และการรับรู้เกี่ยวกับโครงการที่แตกต่างกัน ประกอบกับวัฒนธรรม วิถีชีวิตของชุมชนแตกต่างกัน สิ่งเหล่านี้อาจมีผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินโครงการสวัสดิการเบี่ยงชีพผู้สูงอายุ หรือการดำเนินงานอื่นๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นอกจากนี้ การตัดสินใจเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมใดๆ ขององค์กรเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งในการดำเนินกิจกรรม

นลินี โล่ชิงชัยฤทธิ์ (2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินผลการดำเนินงานสวัสดิการสังคมด้านเบี่ยงชีพผู้สูงอายุ : กรณีศึกษา เทศบาลนครเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การดำเนินงานสวัสดิการสังคมด้านเบี่ยงชีพผู้สูงอายุของเทศบาลนครเชียงใหม่อยู่ในระดับปานกลาง ด้านเบี่ยงชีพผู้สูงอายุความชัดเจนของระเบียบวิธีปฏิบัติ ความเหมาะสมของจำนวนบุคลากร และการมีส่วนร่วมของประชาชนมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานสวัสดิการสังคมด้านเบี่ยงชีพผู้สูงอายุในทิศทางเดียวกันจากการดำเนินงานสวัสดิการสังคมด้านเบี่ยงชีพผู้สูงอายุ ความเพียงพอของงบประมาณ ความคล่องตัวในการอนุมัติประจำงวด ความเป็นธรรมในการพิจารณาคัดเลือกผู้สูงอายุให้ได้รับเบี่ยงชีพผู้สูงอายุ การติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน อยู่ในระดับปานกลาง การส่งเสริมสนับสนุนด้านนโยบายของผู้บริหาร ความสามารถของบุคลากรในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมของประชาชนและการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย

กฤษดา จันทร์เจริญ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ศักยภาพในการนำนโยบายถ่ายโอนงานด้านสวัสดิการสังคมไปปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 1 ในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 1 ใน จังหวัดเชียงใหม่มีศักยภาพในการนำนโยบายถ่ายโอนงานด้านสวัสดิการสังคมไปปฏิบัติในระดับปานกลาง ความพร้อมทางการบริหารด้านงบประมาณยังคงเป็นปัญหาหลักในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยปัญหาด้านการคลังที่สำคัญคือ องค์การบริหารส่วนตำบลมีงบประมาณไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติภารกิจ แม้ว่ารัฐบาลจะกำหนดให้มีการถ่ายโอนภารกิจจากหน่วยงานส่วนกลาง หรือส่วนภูมิภาคให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับศักยภาพในการนำนโยบายถ่ายโอนงานด้านสวัสดิการสังคมไปปฏิบัติ ได้แก่ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากร การติดต่อสื่อสารการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสภาพแวดล้อมทาง

เศรษฐกิจ การเมืองและสังคม โดยทั้งหมดเป็นมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน การนำนโยบาย  
ถ่ายโอนงานด้านสวัสดิการสังคมไปปฏิบัติ

กนกอร สกุลดวงดี (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาแนวทางในการให้การ  
ส่งเสริมสวัสดิการสังคมสงเคราะห์เบี้ยยังชีพคนชรา : ศึกษาเฉพาะกรณีในเขตอำเภอเมือง จังหวัด  
อุดรธานี พบว่า งานปริมาณมีจำกัดไม่เพียงพอเพราะผู้สูงอายุส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับเบี้ยยังชีพที่ทาง  
ราชการจัดให้ที่ได้รับนั้นเป็นบางส่วนเท่านั้น ดังนั้นทางราชการหรือหน่วยงานเอกชนควรจะ  
สนับสนุนในด้านสวัสดิการต่างๆ แก่ผู้สูงอายุให้มากขึ้นและอย่างทั่วถึง ด้านเจ้าหน้าที่โดยเฉพาะ  
การขาดบุคลากรที่มีความชัดเจนในเรื่องเกี่ยวกับเบี้ยยังชีพ เพราะมีเจ้าหน้าที่เพียงคนเดียวต้อง  
รับผิดชอบงานมากกว่าที่บุคลากรท่านเดียวจะรับผิดชอบ คณะกรรมการศูนย์ ส่วนใหญ่ยังไม่  
เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองต่อการดำเนินงาน การเปลี่ยนแปลงประธานกรรมการ  
นอกจากนี้คณะกรรมการ ไม่สามารถดำเนินงานในลักษณะระบบคณะกรรมการ เนื่องจากความเคย  
ชินในการดำเนินการช่วยเหลือราษฎรในลักษณะตัวบุคคล ความไม่เป็นธรรมของคณะกรรมการ  
ศูนย์ ในการชี้คหลักเกณฑ์การคัดเลือกผู้สูงอายุว่าผู้ใดมีคุณสมบัติที่จะได้รับเบี้ยยังชีพ แต่  
สังคมไทยเป็นสังคมระบบอุปถัมภ์ ในด้านผู้สูงอายุ นอกจากเบี้ยยังชีพแล้วหน่วยงานราชการ  
ควรมีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่เกี่ยวกับการจัดสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุ

นิตประภา แก้วกระจ่าง (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินผลโครงการ  
กองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในหมู่บ้านและชุมชนเมือง (เบี้ยยังชีพ) กรณีศึกษา :  
องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภออุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ด้านประสิทธิผลของการ  
ดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานมาก ด้านประสิทธิผลในการบริหารโครงการ ด้าน  
การวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านการควบคุม ด้านการติดตามประเมินผล  
มีความเหมาะสมค่อนข้างมากผลผลิตที่ได้จากการดำเนินการโดยรวมอยู่ในระดับสูง การ  
ดำเนินงานของคณะกรรมการมีการประสานงานระดับพื้นที่ การคัดเลือกผู้สูงอายุในระดับหมู่บ้าน/  
ชุมชน บางครั้งมีการคัดเลือกเพราะผลประโยชน์ทางการเมือง การติดตามและการรายงานผลการ  
ดำเนินงานโครงการ ไม่เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนด คือขาดความสม่ำเสมอในการรายงานทำให้  
เกิดความล่าช้าหากเกิดปัญหาทำให้ขาดข้อมูลในการพัฒนา

พรพิมล เทียนสุวรรณ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินผลโครงการ  
กองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในหมู่บ้านและชุมชนเมือง (เบี้ยยังชีพ) กรณีศึกษา :  
จังหวัดยะลา พบว่า การประเมินผลโครงการกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในหมู่บ้าน  
และชุมชนเมือง (เบี้ยยังชีพ) ด้านประสิทธิผลของการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมของการ  
ดำเนินงานมาก การใช้ทรัพยากรทางการบริหาร กลุ่มใหญ่สุดเห็นว่า ความพอเพียงของ

งบประมาณที่ได้รับเทียบกับภารกิจต่างๆ ในโครงการค่อนข้างน้อย มีความพร้อมด้านข้อมูล ข่าวสาร คู่มือต่างๆ ที่ใช้ในการปฏิบัติงานค่อนข้างน้อยจำนวนบุคลากรที่รับผิดชอบและความเหมาะสมของวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ค่อนข้างน้อย ประสิทธิภาพของการบริหารโครงการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านการวางแผน ด้านการอำนวยความสะดวก ด้านการจัดองค์กร และด้านการควบคุมติดตาม ผู้สูงอายุมีความพอใจต่อการได้รับสวัสดิการเบี้ยเลี้ยงยังชีพ

ศิริพร เมืองโคตร (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความพร้อมในการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคม ตาม พ.ร.บ. สถาปนาและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ในจังหวัดมุกดาหาร พบว่า คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีความรู้ความเข้าใจในงานด้านสวัสดิการสังคม โดยความรู้ความเข้าใจในหน้าที่มากเป็นอันดับหนึ่งคือส่งเสริมการศึกษาศาสนา และวัฒนธรรม และเข้าใจน้อยที่สุดคือการจัดหาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ การดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมในอดีต-ปัจจุบัน องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม มากคือการสงเคราะห์และจัดกิจกรรมคนไร้ที่พึ่ง ส่วนความพร้อมในการรับถ่ายโอนงานองค์การบริหารส่วนตำบลมีการวางแผนส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมาก รองลงมาคือ การวางแผน งบประมาณ วางแผนบุคลากร การวางแผนโครงสร้างการบริหารงาน การส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การฝึกอบรมให้ประชาชนที่มีความรู้ในพื้นที่ให้สามารถดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมได้ เพื่อพัฒนาบุคลากรและใช้ทรัพยากรในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเป็นการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนให้เข้มแข็ง การส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมด้วยความเต็มใจ

กณิกนันต์ หยกสกุล (2551 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุในการจัดกิจกรรมเพื่อสุขภาพ พบว่า ผู้สูงอายุได้เข้าร่วมกิจกรรมและมีส่วนร่วมในขั้นตอนต่างๆ รวม 5 ขั้นตอน ด้วยอาการปวดศีรษะ นอนไม่หลับ เมื่ออาหาร โรคโลหิตสูง การขาดความรู้การทำงานหนักจนเกินไป การมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุโดยใช้กระบวนการกลุ่มเป็นตัวกระตุ้นนั้นทำให้เกิดกิจกรรมสุขภาพที่ตอบสนองความต้องการอย่างแท้จริง ส่งผลต่อความต่อเนื่องและความยั่งยืน ผู้สูงอายุยังคงมีกิจกรรมร่วมกันอยู่เสมอ ได้แก่ กิจกรรมการออกกำลังกายในช่วงเย็นของทุกวัน ดังนั้นการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุในการจัดกิจกรรมเพื่อสุขภาพครั้งนี้ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้สูงอายุในด้านสุขภาพร่างกาย จิตใจ และสังคม รวมถึงส่งเสริมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้สูงอายุ กับคนในครอบครัว ซึ่งในการนี้ต้องอาศัยความร่วมมือของสมาชิกกลุ่มในการศึกษาปัญหาสาเหตุ วางแผน ปฏิบัติ และติดตามผลร่วมกันก่อให้เกิดความรู้สึกร่วมกัน

เป็นเจ้าของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การริเริ่ม การคงอยู่อย่างต่อเนื่องของกิจกรรมและนำไปสู่ความยั่งยืน

จากการศึกษาวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมอยู่ในระดับปานกลาง ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ร่วมมือกันในการดำเนินงานสวัสดิการสังคม เบี้ยยังชีพ หรือประสานงานในระดับพื้นที่ การคัดเลือกผู้สูงอายุในการขอรับเบี้ยยังชีพ การมีความรู้ความเข้าใจการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ การช่วยเหลือและส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในหมู่บ้านในการชี้คหลักเกณฑ์การคัดเลือกผู้สูงอายุว่าผู้ใดมีคุณสมบัติที่จะได้รับเบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุมีความพอใจต่อการได้รับเบี้ยยังชีพและเป็นกิจกรรมหนึ่งในการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้รับสวัสดิการจากภาครัฐ เพื่อพัฒนาบุคลากรและใช้ทรัพยากรในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและเป็นการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนให้เข้มแข็ง การส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมด้วยความเต็มใจ ซึ่งการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมเบี้ยยังชีพยังส่งผลให้ผู้สูงอายุมีขวัญและกำลังใจ รวมถึงส่งเสริมให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้สูงอายุและคนในครอบครัว

### บทที่ 3

## วิธีดำเนินการวิจัย

ในเรื่องการวิจัยการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องานด้านสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลยายแซ้วพัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลยายแซ้วพัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 950 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มตัวอย่างจากประชากรผู้สูงอายุ ในเขตเทศบาลตำบลยายแซ้วพัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 607-610) จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 274 คน แล้วทำการสุ่มกระจายไปยังชุมชนต่างๆ ตามสัดส่วน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

รายละเอียดของประชากรและกลุ่มตัวอย่างปรากฏดังตาราง 1 ดังนี้



ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

หมู่ที่	เขตชุมชน	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง
1	ชุมชนบ้านวัฒนา	60	17
2	ชุมชนบ้านชายคำ	62	18
3	ชุมชนบ้านโคกหัวเสือ	66	19
4	ชุมชนบ้านชายแฉับวัฒนา	65	19
5	ชุมชนบ้านโนนเจริญ	67	19
6	ชุมชนบ้านโคกหญ้าคา	61	18
7	ชุมชนบ้านหนองม่วง	56	16
8	ชุมชนบ้านโนนศิลา	57	16
9	ชุมชนบ้านโนนทอง	63	18
10	ชุมชนบ้านชายแฉับ	62	18
11	ชุมชนบ้านวัฒนาใหม่	55	16
12	ชุมชนบ้านเขาคิน	51	15
13	ชุมชนบ้านชุมพรพัฒนา	56	16
14	ชุมชนบ้านเกษตรพัฒนา	53	15
15	ชุมชนบ้านชายแฉับพัฒนา	55	18
16	ชุมชนบ้านวัฒนาสามัคคี	61	18
	รวม	950	274

## เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

### 1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเป็น เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ โดยมีลักษณะเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องานด้านสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลยายเข้มวัฒนา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 6 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และ ไม่เคย ประกอบด้วย

2.1 ข้อคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ จำนวน 9 ข้อ ข้อที่ 1 ถึงข้อที่ 9

2.2 ข้อคำถามเกี่ยวกับด้านงบประมาณ จำนวน 4 ข้อ ข้อที่ 10 ถึงข้อที่ 13

2.3 ข้อคำถามเกี่ยวกับการด้านการติดตามผลและประเมินผลการจ่ายเบี้ยยังชีพ จำนวน 12 ข้อ ข้อที่ 14 ถึงข้อที่ 25

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Form) ที่เกี่ยวกับข้อเสนอแนะและความ คิดเห็นเพิ่มเติม เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อเสนอแนะ ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการมี ส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องานด้านสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลยายเข้มวัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์

### 2. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

การสร้างแบบสอบถามงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากเอกสารต่างๆ เพื่อนำ ข้อมูลที่ได้มา เป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำแบบสอบถามของงานวิจัยฉบับนี้

2.2 ศึกษาเทคนิคและวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางใน การสร้างแบบสอบถาม โดยศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบสร้างมาตรวัด

2.3 ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์ของการวิจัย กรอบความคิดของการวิจัยและนิยามศัพท์เฉพาะ

2.4 ร่างแบบสอบถามไปเสนออาจารย์ผู้ควบคุมภาคนิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำใน การปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์ชัดเจนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

2.5 นำแบบสอบถามที่ได้รับคำแนะนำแก้ไขจากอาจารย์ผู้ควบคุม

ภาคนิพนธ์ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญที่ทำการตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม ดังนี้ ได้แก่

2.5.1 นายสุรพันธ์ สุริยพันธ์ พัฒนาการอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์

2.5.2 นางชวนชม เวียงเงิน ท้องถิ่นอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์

2.5.3 นางขวัญตา ลัทธิ ปลัดเทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา

อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์

2.6 จากนั้นนำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญกลับไปให้อาจารย์ผู้ควบคุมภาคนิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง เพื่อนำไปแก้ไข

2.7 นำแบบสอบถามที่ได้รับการแก้ไขสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้สูงอายุในเขตเทศบาลพนมรุ้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 30 คน ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างแล้วนำมาหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

2.8 นำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.8736 ซึ่งผ่านเกณฑ์สามารถนำไปเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลได้

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีการดำเนินการเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและตรงกับความจริงมากที่สุด โดยศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุที่ถูกศึกษา โดยวิธีการและขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ให้บัณฑิตออกหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูล โดยอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ลงนาม ขออนุญาตนายกเทศมนตรีตำบลยายแ้ววัฒนา เก็บข้อมูลจากผู้สูงอายุในเขตพื้นที่โดยนำส่งแบบสอบถามให้กลุ่มผู้สูงอายุทั้งหมดด้วยตนเอง จำนวน 274 คน

2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามมาได้จำนวน 274 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วนำไปตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ในการตอบแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสถิติ

## การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ในการจัดทำข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถามแต่ละฉบับ
2. กรอกรหัสแบบสอบถาม
3. กำหนดตัวเลขแทนค่าข้อมูลในแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วบันทึกข้อมูล
4. ประมวลผลโดยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อหาค่าสถิติ ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละและเสนอข้อมูลในรูปแบบของตารางแสดงจำนวนร้อยละ

4.2 ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องานด้านสวัสดิการสังคม เทศบาล ตำบลยายเข้มวัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ และวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วแปลผลตามเกณฑ์ตัดสิน การวิเคราะห์ครั้งนี้ (กานดา พูนลาภทวี. 2530 : 79)

ค่าเฉลี่ย	5.51-6.00	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.51-5.50	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมมาก
ค่าเฉลี่ย	3.51-4.50	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	2.51-3.50	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.51-2.50	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย	1.00-1.50	หมายถึง	ไม่เคยมีส่วนร่วม

4.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิดใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบที่เข้าประเด็นเดียวกัน แล้วแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ

## สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับโดยสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ความวิธของครอนบาค (Cronbach)
2. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้
  - 2.1 ร้อยละ (Percentage)
  - 2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
  - 2.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

## บทที่ 4

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องานด้านสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบล  
ยายแฉิมวัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยขอเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว  
ดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

#### สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังต่อไปนี้

- $\bar{X}$  แทน ค่าเฉลี่ย  
S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

#### การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์  
โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์หาค่าสถิติจากข้อมูล โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตาราง  
แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องานด้านสวัสดิการสังคม  
เทศบาลตำบลยายแฉิมวัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์
- ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม



## ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังตาราง 2-7 ดังนี้

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศของผู้สูงอายุเทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
1. ชาย	120	43.8
2. หญิง	154	56.2
รวม	274	100

จากตาราง 2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 274 คน จำแนกตามเพศปรากฏว่าเป็นเพศชาย จำนวน 120 คน (ร้อยละ 43.8) และเพศหญิง จำนวน 154 คน (ร้อยละ 56.2)

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุของผู้สูงอายุเทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
1. 60-70 ปี	150	54.7
2. 71-80 ปี	89	32.5
3. 81-90 ปี	24	8.8
4. 91 ปีขึ้นไป	11	4.0
รวม	274	100

จากตาราง 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 274 คน เมื่อจำแนกตามอายุปรากฏว่า ช่วงอายุ 60-70 ปี มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 150 คน (ร้อยละ 54.7) รองลงมา คือ 71-80 ปี จำนวน 89 คน (ร้อยละ 32.5) และที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 91 ปีขึ้นไป จำนวน 11 คน (ร้อยละ 4.0)

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพของผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลยายแซ้ววัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. โสด	22	8.0
2. สมรส	122	44.5
3. หม้าย	113	41.2
4. แยกกันอยู่	17	6.2
รวม	274	100

จากตาราง 4 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 274 คน เมื่อจำแนกตามสถานภาพปรากฏว่า สมรส มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 122 คน (ร้อยละ 44.5) รองลงมา คือ หม้าย จำนวน 113 คน (ร้อยละ 41.2) และที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ แยกกันอยู่ จำนวน 17 คน (ร้อยละ 6.2)

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษาของผู้สูงอายุ  
เทศบาลตำบลยายเข้มวัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่ได้เรียน	26	9.5
2. ประถมศึกษา	225	82.1
3. มัธยมศึกษา/ปวช.	19	6.9
4. อนุปริญญา/ปวศ.	3	1.1
5. ปริญญาตรี	1	0.4
รวม	274	100

จากตาราง 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 274 คน เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา ปรากฏว่า ประถมศึกษา มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 225 คน (ร้อยละ 82.1) รองลงมา คือ ไม่ได้เรียน จำนวน 26 คน (ร้อยละ 9.5) และที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือปริญญาตรี จำนวน 1 คน (ร้อยละ 0.4)

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพของผู้สูงอายุ  
เทศบาลตำบลยายเข้มวัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่ได้ประกอบอาชีพ	106	38.7
2. ค้าขาย	28	10.2
3. รับจ้าง	48	17.5
4. เกษิงสัตว์	44	16.1
5. พ่อบ้าน/แม่บ้าน	48	17.5
รวม	274	100

จากตาราง 6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 274 คน เมื่อจำแนกตามอาชีพ  
ปรากฏว่า ไม่ได้ประกอบอาชีพ มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 106 คน (ร้อยละ 38.7) รองลงมา  
คือ รับจ้าง จำนวน 48 คน (ร้อยละ 17.5) พ่อบ้าน/แม่บ้าน จำนวน 48 คน (ร้อยละ 17.5) และ  
ที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือค้าขาย จำนวน 28 คน (ร้อยละ 10.2)

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้ของผู้สูงอายุ  
เทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
1. ต่ำกว่า 500 บาท	27	9.9
2. 500-3,000 บาท	186	67.9
3. 3,100-5,000 บาท	47	17.2
4. 5,100 บาทขึ้นไป	14	5.1
รวม	274	100

จากตาราง 7 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 274 คน เมื่อจำแนกตามรายได้  
ปรากฏว่า 500-3,000 บาท มีจำนวนมากที่สุด จำนวน 186 คน (ร้อยละ 67.9) รองลงมา คือ  
3,100-5,000 บาท จำนวน 47 คน (ร้อยละ 17.2) และที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ 5,100 บาทขึ้นไป  
จำนวน 14 คน (ร้อยละ 5.1)



ตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องานด้านสวัสดิการสังคม  
เทศบาลตำบลยายเข้มวัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ปรากฏดังตาราง 8 - 11 ดังนี้

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องาน  
ด้านสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลยายเข้มวัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์  
โดยภาพรวมและรายด้าน

ข้อคำถาม	ระดับการมีส่วนร่วม		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ	3.95	0.87	ปานกลาง
2. ด้านงบประมาณ	3.87	0.95	ปานกลาง
3. ด้านการติดตามและประเมินผลการ จ่ายเบี้ยยังชีพ	3.76	0.78	ปานกลาง
รวมเฉลี่ย	3.86	0.82	ปานกลาง

จากตาราง 8 พบว่า ผู้สูงอายุเทศบาลตำบลยายเข้มวัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ  
จังหวัดบุรีรัมย์ มีส่วนร่วมต่องานด้านสวัสดิการสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง  
( $\bar{X} = 3.86$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้านเช่นกัน  
โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่าดังนี้ ด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ ( $\bar{X} = 3.95$ ) ด้านงบประมาณ  
( $\bar{X} = 3.87$ ) และด้านการติดตามและประเมินผลการจ่ายเบี้ยยังชีพ ( $\bar{X} = 3.76$ )

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องาน  
ด้านสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลยายเข้มวัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์  
ด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อคำถาม	ระดับการมีส่วนร่วม		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
<b>ด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ</b>			
1. ท่านมีส่วนร่วมในการคัดเลือกคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน	3.83	1.12	ปานกลาง
2. ท่านมีส่วนร่วมในการประชุมประชาคมร่วมกับคณะกรรมการเพื่อพิจารณาคัดเลือกผู้สูงอายุตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด	4.03	1.09	ปานกลาง
3. ท่านมีส่วนร่วมประชุมพิจารณาการจ่ายเบี้ยยังชีพคัดเลือกจากเทศบาล	4.00	1.05	ปานกลาง
4. ท่านมีส่วนร่วมในการประชุมทุกครั้งเมื่อมีการคัดเลือกผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพเพิ่ม	3.86	1.15	ปานกลาง
5. ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอรายชื่อผู้สูงอายุเพื่อรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	3.61	1.24	ปานกลาง
6. ท่านมีส่วนร่วมในการรับฟังระเบียบในการคัดเลือกผู้สูงอายุที่ขอรับการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ	3.26	1.36	น้อย
7. ท่านมีส่วนร่วมในการรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุที่ทางเทศบาลได้ดำเนินการจ่ายให้กับผู้สูงอายุ	4.39	0.94	ปานกลาง
8. ท่านมีส่วนร่วมในการขอรับเบี้ยยังชีพจากทางเทศบาลและมีความสะดวกรวดเร็วตรงเวลา	4.39	0.88	ปานกลาง
9. ท่านมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเรื่องเบี้ยยังชีพให้กับประชาชนได้ทราบ	4.24	0.93	ปานกลาง
<b>รวมเฉลี่ย</b>	<b>3.95</b>	<b>0.87</b>	<b>ปานกลาง</b>

จากตาราง 9 พบว่า ผู้สูงอายุเทศบาลตำบลยายแ้วมวัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ มีส่วนร่วมต่องานด้านสวัสดิการสังคม ด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.95$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ยกเว้น ข้อ 6 อยู่ในระดับน้อย ( $\bar{X} = 3.26$ ) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 7 ท่านมีส่วนร่วมในการรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุที่ทางเทศบาลได้ดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุ ( $\bar{X} = 4.39$ ) ข้อ 8 ท่านมีส่วนร่วมในการขอรับเบี้ยยังชีพจากทางเทศบาลและมีความสะดวกรวดเร็วตรงเวลา ( $\bar{X} = 4.39$ ) รองลงมาคือ ข้อ 9 ท่านมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเรื่องเบี้ยยังชีพให้กับประชาชนได้ทราบ ( $\bar{X} = 4.24$ ) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อ 6 ท่านมีส่วนร่วมในการรับฟังระเบียบในการคัดเลือกผู้สูงอายุที่ขอรับการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ ( $\bar{X} = 3.26$ )

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องาน  
ด้านสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลยายแซ้ววัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์  
ด้านงบประมาณ โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อคำถาม	ระดับการมีส่วนร่วม		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
<b>ด้านงบประมาณ</b>			
10. ท่านมีส่วนร่วมกับทางเทศบาลในการประชุมวางแผนเพื่อ ขอรับงบประมาณ	4.01	0.96	ปานกลาง
11. ท่านมีส่วนร่วมกับทางเทศบาลในการกำหนดงบประมาณการ จ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	3.97	1.06	ปานกลาง
12. ท่านมีส่วนร่วมในการขอรับงบประมาณในการดำเนินงาน ด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	3.86	1.10	ปานกลาง
13. ท่านมีส่วนร่วมในการรับเงินตามงบประมาณได้ถูกต้อง และตรงตามระยะเวลา	3.66	1.28	ปานกลาง
<b>รวมเฉลี่ย</b>	<b>3.87</b>	<b>0.95</b>	<b>ปานกลาง</b>

จากตาราง 10 พบว่า ผู้สูงอายุเทศบาลตำบลยายแซ้ววัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ มีส่วนร่วมต่องานด้านสวัสดิการสังคม ด้านงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.87$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 10 ท่านมีส่วนร่วมกับทางเทศบาลในการประชุมวางแผนเพื่อขอรับงบประมาณ ( $\bar{X} = 4.01$ ) รองลงมาคือ ข้อ 11 ท่านมีส่วนร่วมกับทางเทศบาลในการกำหนดงบประมาณการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ( $\bar{X} = 3.97$ ) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 13 ท่านมีส่วนร่วมในการรับเงินตามงบประมาณได้ถูกต้องและตรงตามระยะเวลา ( $\bar{X} = 3.66$ )

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องานด้าน  
สวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการ  
ติดตามและประเมินผลการจ่ายเบี้ยยังชีพ โดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อคำถาม	ระดับการมีส่วนร่วม		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ด้านการติดตามและประเมินผลการจ่ายเบี้ยยังชีพ			
14. ท่านมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมรับฟังการประชุมของเทศบาลในการขอรับเบี้ยยังชีพ	3.55	1.21	ปานกลาง
15. ท่านมีส่วนร่วมในการขอข้อมูลในการขอรับเบี้ยยังชีพ	3.84	1.14	ปานกลาง
16. ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบรายชื่อผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	3.53	1.31	ปานกลาง
17. ท่านมีส่วนร่วมในการร้องเรียนให้ตรวจสอบรายชื่อผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ	3.94	1.04	ปานกลาง
18. ท่านมีส่วนร่วมในการสนับสนุนค่านโยบายของผู้บริหารในการรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	4.21	0.97	ปานกลาง
19. ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพจากรายชื่อที่ตีพิมพ์โดยเปิดเผย	3.77	1.19	ปานกลาง
20. ท่านมีส่วนร่วมรับฟังการประชาสัมพันธ์ระเบียบการจ่ายเบี้ยยังชีพของเทศบาล	3.83	1.19	ปานกลาง
21. ท่านติดตาม ข้อมูลข่าวสารในการตรวจสอบเบิก-จ่ายเบี้ยยังชีพ	4.04	1.06	ปานกลาง
22. ท่านมีส่วนร่วมในการขอรับบริการด้านเบี้ยยังชีพด้วยความเต็มใจ	4.00	1.10	ปานกลาง
23. ท่านมีส่วนร่วมในการร้องเรียนให้ตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินผู้สูงอายุ	4.03	1.11	ปานกลาง



ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อความ	ระดับการมีส่วนร่วม		
	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
ด้านการติดตามและประเมินผลการจ่ายเบี้ยยังชีพ			
24. ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบการจ่ายเงิน เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	3.02	1.46	น้อย
25. ท่านเข้าไปมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความโปร่งใส ของการดำเนินการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	3.24	1.40	น้อย
รวมเฉลี่ย	3.76	0.78	ปานกลาง

จากตาราง 11 พบว่า ผู้สูงอายุเทศบาลตำบลยายแรมพัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ มีส่วนร่วมต่องานด้านสวัสดิการสังคม ด้านการติดตามและประเมินผลการจ่ายเบี้ยยังชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ( $\bar{X} = 3.76$ ) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 24, 25 อยู่ในระดับน้อย ส่วนข้ออื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 18 ท่านมีส่วนร่วมในการสนับสนุนนโยบายของผู้บริหารในการรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ( $\bar{X} = 4.21$ ) รองลงมาคือ ข้อ 21 ท่านติดตามข้อมูลข่าวสารในการตรวจสอบเบิก-จ่ายเบี้ยยังชีพ ( $\bar{X} = 4.04$ ) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 24 ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ( $\bar{X} = 3.02$ )

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องานด้านสวัสดิการสังคม

ตาราง 12 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องานด้านสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลยายแซ้ววัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์

ที่	ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
1	การส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุทัศนศึกษาดูงานนอกสถานที่	70	35.53
2	ให้เทศบาลประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุได้ทราบทั่วถึงในการให้บริการงานด้านสวัสดิการสังคมที่ทางเทศบาลจัดขึ้น	65	32.99
3	ความรวดเร็วในการอนุมัติเงินเกี่ยวกับการเบิก-จ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	30	15.22
4	การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานด้านสวัสดิการสังคม	20	10.15
5	ให้ทางเทศบาลดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุตรงกำหนดระยะเวลา	12	6.09
	รวม	197	100

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องานด้านสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลยายแซ้ววัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์เพิ่มเติมมีจำนวนมากที่สุด คือ การส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุทัศนศึกษาดูงานนอกสถานที่ จำนวน 70 คน (ร้อยละ 35.53) รองลงมาคือ ให้เทศบาลประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุได้ทราบทั่วถึงในการให้บริการงานด้านสวัสดิการสังคมที่ทางเทศบาลจัดขึ้น จำนวน 65 คน (ร้อยละ 32.99) และความรวดเร็วในการอนุมัติเงินเกี่ยวกับการเบิก-จ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จำนวน 20 คน (ร้อยละ 10.15)

## บทที่ 5

### สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษามีส่วนร่วมของผู้สูงอายุทำงานด้านสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งสรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. วิธีดำเนินงานวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ
  - 5.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
  - 5.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

#### ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษามีส่วนร่วมของผู้สูงอายุทำงานด้านสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์

#### วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในเทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 950 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากรผู้สูงอายุ โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 274 คน แล้วทำการสุ่มกระจายไปยังชุมชนต่างๆ ตามสัดส่วน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการวิจัยขึ้นเองโดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาและมีผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้สูงอายุที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่างในเขตเทศบาลตำบลพนมรุ้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.8736

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อขอหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัย ถึงนายกเทศมนตรีตำบลยายแ้ววัฒนา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้วยตนเอง จำนวน 274 ฉบับ แล้วเก็บแบบสอบถามกลับคืนมาได้จำนวน 274 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่หรือร้อยละ

4.2 การมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องานด้านสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา ด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ ด้านงบประมาณ ด้านการติดตามและประเมินผลการจ่ายเบี้ยยังชีพ วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาแล้วแจกแจงความถี่หรือร้อยละ

### สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องานด้านสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องานด้านสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 3 ด้าน โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่า ดังนี้ ด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ ด้านงบประมาณ และด้านการติดตามและประเมินผลการจ่ายเบี้ยยังชีพ ตามลำดับ

2. ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้สูงอายุต่องานด้านสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ในการมีส่วนร่วมต่องานด้านสวัสดิการสังคม มีจำนวนมากที่สุด คือ การส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุทัศนศึกษา งานนอกสถานที่ จำนวน 70 คน (ร้อยละ 35.53) รองลงมาคือ ให้เทศบาลประชาสัมพันธ์ให้ผู้สูงอายุได้ทราบทั่วถึงในการให้บริการงานด้านสวัสดิการสังคมที่ทางเทศบาลจัดขึ้น จำนวน 65 คน (ร้อยละ 32.99) และความรวดเร็วในการอนุมัติเงินเกี่ยวกับการเบิก-จ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จำนวน 20 คน (ร้อยละ 10.15)

### อภิปรายผล

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องานด้านสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ ทั้ง 3 ด้าน ทำให้ทราบว่าระดับการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องานด้านสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา มีแนวทางที่จะส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้สูงอายุเข้าไปมีส่วนร่วมมากขึ้น และมีประเด็นที่ค้นพบอันเป็นข้อมูลให้เทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา นำไปปรับปรุงและพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องานด้านสวัสดิการสังคม สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ มีระดับการมีส่วนร่วมต่องานด้านสวัสดิการสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่าผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา ให้ความสนใจต่องานด้านสวัสดิการสังคม ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีความเข้าใจงานด้านสวัสดิการสังคมได้เป็นอย่างดี เนื่องมาจากผู้สูงอายุได้รับสวัสดิการสังคมจากทางเทศบาลประกอบด้วยทางเทศบาลได้จัดสรรงบประมาณในการช่วยเหลือในด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอย่างเพียงพอ ผู้นำชุมชน และคณะกรรมการหมู่บ้านได้ตระหนักถึงสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพ ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สมพงษ์ อุ่นเจริญ (2550 : 43) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพิจารณาจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำอ่าง อำเภอตรอน จังหวัดอุดรธานี ผลการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมมากที่สุดในการเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาเสนอรายชื่อหรือคัดเลือกผู้สูงอายุ ดังนั้นจึงทำให้ประชาชนให้ความสนใจกับเรื่องเบี้ยยังชีพเป็นพิเศษ เพราะเป็นเรื่องใกล้ตัว และมีความเกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของตนเองที่จะได้รับ การที่ผู้สูงอายุเข้ามารับทราบข้อมูลเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ตลอดจนติดตามความคืบหน้าในการจ่ายเบี้ยยังชีพ ยังส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้มีโอกาสเข้าไปตรวจสอบการจ่ายเบี้ยยังชีพ การเข้าไปมีส่วนร่วมในการพิจารณาคัดเลือกผู้สูงอายุในการขอรับ



เบี่ยงชีฟ เนื่องจากผู้สูงอายุส่วนใหญ่ตระหนักถึงการดำเนินงานด้านความสะดวกรวดเร็วและตรงเวลาและส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง ซึ่งในการดำเนินงานมีความโปร่งใสและเป็นธรรม

2. เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต้องงานด้านสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ มีดังนี้

2.1 ด้านการสงเคราะห์เบี่ยงชีฟ พบว่า ผู้สูงอายุ เทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากผู้สูงอายุมีการประชุมประชาคมในการคัดเลือกเมื่อมีการสงเคราะห์เบี่ยงชีฟผู้สูงอายุจากทางเทศบาล มีการดำเนินการจัดสรรงบประมาณการพิจารณาคัดเลือกตามหลักเกณฑ์ แสดงให้เห็นว่าผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา ให้ความสนใจต่อการสงเคราะห์เบี่ยงชีฟผู้สูงอายุ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้สูงอายุมีความเข้าใจและมีส่วนร่วมเพื่อขอรับเบี่ยงชีฟ และเป็นสิทธิประโยชน์ต่อผู้สูงอายุที่มีสิทธิพึงได้รับจากทางเทศบาล ประกอบกับผู้สูงอายุมีส่วนร่วมต่อการรับเบี่ยงชีฟมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ นลณี โล่ชิงชัย (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการประเมินผลดำเนินงานสวัสดิการสังคมด้านเบี่ยงชีฟผู้สูงอายุ เทศบาลนครเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การดำเนินงานสวัสดิการสังคมเบี่ยงชีฟอยู่ในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมของประชาชนมีการดำเนินงานในทิศทางเดียวกัน ความเพียงพอของงบประมาณ ความคล่องตัวในการอนุมัติความเป็นธรรมในการพิจารณาคัดเลือกผู้สูงอายุ การติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน อยู่ในระดับปานกลาง การส่งเสริมสนับสนุนด้านนโยบายของผู้บริหาร ความสามารถของบุคลากรในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมของประชาชนและการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานอยู่ในระดับน้อย

2.2 ด้านงบประมาณ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากผู้สูงอายุมีส่วนร่วมกับทางเทศบาลในการประชุมวางแผน เพื่อขอรับงบประมาณในการดำเนินงานด้านเบี่ยงชีฟ ผู้สูงอายุส่วนใหญ่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับด้านงบประมาณมากขึ้น ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้สูงอายุมีความตื่นตัวและสนใจต่องบประมาณที่จัดสรร อาจเป็นเพราะว่าผู้สูงอายุได้ติดตามข้อมูลข่าวสาร เพราะปัจจุบันเทคโนโลยีได้ก้าวไกล ผู้สูงอายุมีการรับรู้ข่าวสาร ได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ หรือหนังสือพิมพ์ เป็นประจำ โดยเฉพาะเกี่ยวกับการสงเคราะห์เบี่ยงชีฟ ประกอบกับทางเทศบาลได้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการสงเคราะห์เบี่ยงชีฟ จึงทำให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการขอรับงบประมาณ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพิมล เทียนสุวรรณ (2547 : บทคัดย่อ)

ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประเมินผลโครงการกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในหมู่บ้าน และชุมชนเมือง (เบ็ยยังชีพ) กรณีศึกษา : จังหวัดยะลา พบว่า การประเมินผลโครงการกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในหมู่บ้านและชุมชนเมือง (เบ็ยยังชีพ) ด้านความพอใจของงบประมาณที่ได้รับเทียบกับภารกิจต่างๆ ในโครงการอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย

2.3 ด้านการติดตามผลและประเมินผลการจ่ายเบ็ยยังชีพ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการตรวจสอบติดตามผลการจ่ายเบ็ยยังชีพ และมีความสนใจในการดำเนินงานด้วยความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ซึ่งทางเทศบาลมีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้สูงอายุได้ทราบถึงข้อมูลข่าวสาร ในการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคม ปัจจุบันเทศบาลยังได้เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบและประเมินกิจกรรมเบ็ยยังชีพ ในการดำเนินงานเบ็ยยังชีพผู้สูงอายุบางรายก็ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจที่จะตรวจสอบการดำเนินงานของเทศบาลได้ อาจเป็นเพราะว่าการดำเนินงานมีกระบวนการและขั้นตอนที่ซับซ้อน ทำให้ผู้สูงอายุบางรายไม่สนใจและติดตามตรวจสอบการจ่ายเบ็ยยังชีพ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพงษ์ ชุ่นเจริญ (2550 : 43-44) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพิจารณาจ่ายเบ็ยยังชีพผู้สูงอายุ กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำอ่าง อำเภอตรอน จังหวัดอุดรธานี พบว่า ผู้สูงอายุมีการติดตามผลการดำเนินงานรับเบ็ยยังชีพ และมีส่วนร่วมมากที่สุดการเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาเสนอรายชื่อหรือคัดเลือกผู้สูงอายุตลอดจนความคืบหน้าในการอนุมัติรายชื่อผู้สูงอายุ การมีส่วนร่วมดังกล่าวยังเป็นกระบวนการในการสร้างความมั่นใจให้กับตนเองซึ่งจะเป็นไปด้วยความเป็นธรรม และก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองด้วยแท้ ผู้สูงอายุจึงให้ความร่วมมือเข้ามาร่วมการดำเนินโครงการเป็นอย่างดี การจัดสวัสดิการเบ็ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นเรื่องที่ค่อนข้างใกล้ชิด ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้ประชาชนอยากที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ

จัดสวัสดิการเบ็ยยังชีพผู้สูงอายุ

### ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ได้แนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องานด้านสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลยายแรมวัฒนา ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติงานดังนี้

### ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องานด้านสวัสดิการสังคม เทศบาล ตำบลขยายแฉิมวัฒนา ด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ ด้านงบประมาณ และด้านการติดตามและประเมินผลการจ่ายเบี้ยยังชีพ อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้สูงอายุ ได้เข้ามามีส่วนร่วมให้มากขึ้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุ ในการดำเนินงานสวัสดิการสังคม เบี้ยยังชีพของทางเทศบาล ในด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ ด้านงบประมาณ และด้านการติดตามและประเมินผลการจ่ายเบี้ยยังชีพ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง แต่ทั้งนี้เทศบาลต้องนำข้อมูลที่ได้นำไปใช้ในการวางแผนปรับปรุง และส่งเสริมหรือเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ โดยเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้ติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความโปร่งใสต่อการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุและกระตุ้นให้ผู้สูงอายุได้มีส่วนร่วมมากที่สุด

2. จากผลการวิจัยพบว่า การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพของเทศบาล ผู้สูงอายุส่วนใหญ่เข้ามามีส่วนร่วมในการขอรับเบี้ยยังชีพ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นเทศบาลควรพิจารณาให้ผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรมจากทางเทศบาล ซึ่งอาจดำเนินการในลักษณะการรวมกลุ่มหรือจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ หรือร่วมกับองค์กรอื่นๆ ในเขตเทศบาล เช่น ชมรมผู้สูงอายุ หรือ ฝึกลอบรวมกลุ่มอาชีพ ฝึกทักษะให้แก่ผู้สูงอายุ เพื่อก่อให้เกิดความสามัคคีในชุมชนทำให้ชุมชนเข้มแข็งอีกทั้งให้เทศบาลส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณให้กับผู้สูงอายุ

### ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดสวัสดิการด้านอื่นๆ ต่อไป เพราะงานสวัสดิการสังคมมีความหลากหลายในรูปแบบของการจัดกิจกรรมต่างๆ ให้กับผู้สูงอายุ
2. มีการศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุเพื่อเป็นนโยบายในการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์  
Buriram Rajabhat University

**บรรณานุกรม**

## บรรณานุกรม

- กณิกนันต์ หยกสกุล. (2551). การมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุในการจัดกิจกรรมเพื่อสุขภาพ. วิทยานิพนธ์ ส.ม. (การบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กนกอร สกุลควงคี. (2544). การศึกษาแนวทางในการให้การส่งเสริมสวัสดิการสังคมสงเคราะห์ เบี้ยยังชีพคนชรา : ศึกษาเฉพาะกรณีในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ ส.ม. (สาขาสังคมศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2552). ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2552. (ออนไลน์). แหล่งที่มา. <http://www.thailocaladmin.go.th>.
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. (ม.ป.ป.) มาตรฐานการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กฤษดา จันทร์เจริญ. (2545). ศักยภาพในการนำนโยบายถ่ายโอนงานด้านสวัสดิการสังคมไปปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 1 ในจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ รปม. (สาขารัฐประศาสนศาสตร์). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กานดา พูลลาภทวี. (2530). สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : ฟิสิกส์เซ็นเตอร์.
- โกวิท พวงงาม. (2546). การปกครองท้องถิ่นไทย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : เอ็กสเปอร์เน็ท.
- โกวิท พวงงาม, และอลงกรณ์ อรรคแสง. (2547). คู่มือ มติใหม่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน. กรุงเทพฯ : เสมารธรรม.
- โกวิท พวงงาม. (2550). การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ : เอ็กสเปอร์เน็ท.
- จินดา มณีเนตร. (2540). การมีส่วนร่วมของตำรวจป่าไม้ในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้. วิทยานิพนธ์ ศศ.บ. (สาขาสังแวดล้อม) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ชนิดา ระคาฤทธิ. (2549). การมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขต่อการสร้างเสริมสุขภาพของประชาชนในชุมชน กรณีศึกษาเฉพาะเขตประทุมวัน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ส.ศ. (สาขาสังคมศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2540). การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงเรียนประถมศึกษาในเขตปริมณฑลกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (สาขาวิชาบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.



- ชวงค์ ฉายะบุตร. (2539). การปกครองท้องถิ่นไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : มงคลการพิมพ์.
- ฉัชชาภัทร อุ่นตรงจิตร. (2548). รัฐศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ค่านสุทธา.
- นครินทร์ เมฆไตรรัตน์. (2547). ศึกษานุกรมการปกครองท้องถิ่นไทยหมวดแนวคิดพื้นฐานรัฐกับการปกครองท้องถิ่นสถาบันพระปกเกล้า. กรุงเทพฯ : ธรรมคาเพชร.
- นดา คำวิห์เลิศ. (2542). การมีส่วนร่วมในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมชุมชนของประชาชนในชุมชนบ้านครัวกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาสังแวดล้อม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- นลินี โลซิงชัยฤทธิ. (2549). การประเมินผลการดำเนินงานสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ : กรณีศึกษา เทศบาลนครเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระ รม. (สาขารัฐประศาสนศาสตร์). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นิตประภา แก้วกระจ่าง. (2550). การประเมินผลโครงการกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในหมู่บ้านและชุมชนเมือง (เบี้ยยังชีพ) กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภออุทงจังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ รม. (สาขาการปกครองท้องถิ่น) วิทยาลัยการปกครอง. ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บรรดู ศิริพานิช. (2541). การออกกำลังกายเพื่อสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ. กรุงเทพฯ : หมอชาวบ้าน.
- บุญเทิ้ม อังสวัสดิ์. (2542). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินงานของศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดจังหวัดประจวบคีรีขันธ์. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (สาขาบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา.
- ปธาน สุวรรณมงคล. (2547). การปกครองท้องถิ่นไทยในบริบทของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พรชัย เทพปัญญาและคนอื่นๆ. (2547). การปกครองส่วนท้องถิ่นเปรียบเทียบ. กรุงเทพฯ : สัมพันธ์พาณิชย์.
- พรพิมล เทียนสุวรรณ. (2540). การประเมินผลโครงการกองทุนส่งเสริมการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในหมู่บ้านและชุมชนเมือง (เบี้ยยังชีพ) กรณีศึกษา : จังหวัดยะลา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พัชรี สิโรตและคนอื่นๆ. (2549). คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน. กรุงเทพฯ : สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.
- มัจฉานา จริยรัตน์ไพศาล. (2542). สุขภาพผู้สูงอายุ. กำแพงเพชร : คณะวิทยาการจัดการและเทคโนโลยี สถาบันราชภัฏกำแพงเพชร.

- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2541). การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของคณะกรรมการศึกษา  
ประจำโรงเรียนเทศบาลในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญา ศศ.ม.  
(สาขาวิชาบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย  
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช.
- วุฒิสาร ตันไชย. (2547). การกระจายอำนาจและการปกครองท้องถิ่น : ความก้าวหน้าหลัง  
รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540. กรุงเทพฯ : คลังวิชา.
- ศรีเรือน แก้วกังวาน. (2545). จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย เล่มที่ 2. พิมพ์ครั้งที่ 8.  
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศิริพร เมืองโคตร. (2544). ความพร้อมในการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคม ตาม พ.ร.บ. สถา  
บันและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ในจังหวัดมุกดาหาร. วิทยานิพนธ์ ศ.ม.  
(สาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศุภราภรณ์ ธรรมชาติ. (2541). การมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นในการอนุรักษ์ทรัพยากร  
ชายฝั่งกรณีศึกษาอำเภอละงู จังหวัดสตูล. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม (สาขาสังแวดล้อม).  
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สมพงษ์ อุ่นเจริญ. (2550). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพิจารณาจ่าย  
เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำอ่าง อำเภอศรีนคร จังหวัด  
อุตรดิตถ์. วิทยานิพนธ์ รปม. (สาขาการปกครองท้องถิ่น). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย  
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานเทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา. (2551). แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2552-2554).  
บุรีรัมย์. สำนักงานเทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา.
- สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี. (2545). คู่มือการปฏิบัติงานด้านการกระจายอำนาจให้แก่  
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี.
- สุพัตรา สุภาพ. (2543). สังคมและวัฒนธรรมไทย : นิยมครอบครั้ว ศาสนา ประเพณี.  
พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุรกุล เชนอบรม. (2534). วิทยาการผู้สูงอายุ. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์  
มหาวิทยาลัย.
- ไสว พราหมณี. (2541). นโยบายรัฐบาลเกี่ยวกับผู้สูงอายุ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- อรุณ รักธรรม. (2540). การพัฒนาและการฝึกอบรมบุคคล : ศึกษาเชิงพฤติกรรม. พิมพ์ครั้งที่ 3.  
กรุงเทพฯ : โครงการเอกสารและตำรา คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิต  
พัฒนบริหารศาสตร์.

Krejcie, R.v. & Mogan, D.w. (1970). **Determining Simple Sizefor Research Activities.**  
: Educational and Psychological Measurement.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี  
Buriram Rajabhat University

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์  
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์  
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย



ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๔๒๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์  
ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์  
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณสุรพันธ์ สุริยพันธ์

ด้วย นางสาวสุภาพ หงษ์สา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำภาคนิพนธ์เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องานด้านสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลยายแ้ววัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี รองศาสตราจารย์ ประจัน คณะวัน เป็นที่ปรึกษาภาคนิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)  
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน  
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ คို့ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘





ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๔๒๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์  
ถ.จระ ค.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์  
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณชวนชม เวียงเงิน

ด้วย นางสาวสุภาพ หงษ์สา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำภาคนิพนธ์เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องานด้านสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลยายแ้วมวัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี รองศาสตราจารย์ ประจักษ์ คณะวัน เป็นที่ปรึกษาภาคนิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)  
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน  
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘



ที่ ศษ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๔๒๕

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์  
ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์  
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน คุณขวัญคา ถักธิ

ด้วย นางสาวสุภาพ หงษ์สา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำภาคนิพนธ์เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องานด้านสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลยายแ้วพัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี รองศาสตราจารย์ ประจัน คะเนวัน เป็นที่ปรึกษาภาคนิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

๙๖๖

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.สุเทียบ ละอองทอง)  
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน  
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย



ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ ๖๕๕๒

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์  
ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์  
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

เรียน นายกเทศมนตรี ตำบลพนมรุ้ง

ด้วย นางสาวสุภาพ หงษ์สา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำภาคนิพนธ์เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องานด้านสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลยายแถมพัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี รศ.ประชัน คะเนวัน เป็นประธานที่ปรึกษาภาคนิพนธ์ ในการนี้ นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลอง ใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางสาวสุภาพ หงษ์สา ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง สำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)  
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน  
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ คို့ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์  
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม



ที่ ศร ๐๔๔๕.๑๑/ว ๕๕๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์  
ถ.จระ ค.ในเมือง อ.เมือง  
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒ สิงหาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน นายกเทศมนตรีตำบลยายแยมพัฒนา

ด้วย นางสาวสุภาพ หงษ์สา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำภาคนิพนธ์ เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องานด้านสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลยายแยมพัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี รองศาสตราจารย์ ประจัน กะเนวัน เป็นประธานกรรมการควบคุมภาคนิพนธ์ โดยการนี้ นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถาม ผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและ  
ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ตะอองทอง)  
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน  
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐๔๔๖๑ ๑๒๒๑ คอ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐๔๔๖๑ ๒๘๕๘



มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์  
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ง  
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

**แบบสอบถามสำหรับการวิจัย**  
**เรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องานด้านสวัสดิการสังคม**  
**เทศบาลตำบลยายเสม็ดวัฒนา อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์**

.....

**คำชี้แจง**

1. แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามสำหรับการวิจัยเพื่อทำรายงานการค้นคว้าแบบอิสระของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

2. ข้อมูลต่าง ๆ ที่ศึกษาในที่นี้เป็นการศึกษาในเชิงวิชาการ และจะไม่มีผลสะท้อนกลับในแง่ลบแก่ท่านผู้ให้ข้อมูลแต่ประการใด จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้ให้คำตอบในการตอบแบบสอบถามอย่างตรงไปตรงมาตามข้อเท็จจริง ทั้งนี้หวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี

**ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม**

**คำชี้แจง** โปรดทำเครื่องหมาย  ลงใน ( ) หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

**1. เพศ**

1.1 ( ) ชาย

1.2 ( ) หญิง

**2. อายุ**

2.1 ( ) 60 - 70 ปี

2.2 ( ) 71 - 80 ปี

2.3 ( ) 81 - 90 ปี

2.4 ( ) 91 ปีขึ้นไป

**3. สถานภาพ**

3.1 ( ) โสด

3.2 ( ) สมรส

3.3 ( ) หม้าย

3.4 ( ) แยกกันอยู่

**4. ระดับการศึกษา**

4.1 ( ) ไม่ได้เรียนหนังสือ

4.2 ( ) ประถมศึกษา

4.3 ( ) มัธยมศึกษา

4.4 ( ) อนุปริญญา

4.5 ( ) ปริญญาตรี

## 5. อาชีพ

5.1 ( ) ไม่ประกอบอาชีพ

5.2 ( ) ค้าขาย

5.3 ( ) รับจ้าง

5.4 ( ) เลี้ยงสัตว์

5.5 ( ) พ่อบ้าน/แม่บ้าน

## 6. รายได้ต่อเดือน

5.1 ( ) ต่ำกว่า 500 บาท

5.2 ( ) 500 - 3,000 บาท

5.3 ( ) 3,100 - 5,000 บาท

5.4 ( ) 5,100 บาท ขึ้นไป

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุและด้านการติดตามประเมินผลการจ่ายเบี้ยยังชีพ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับการมีส่วนร่วมตามความเป็นจริงของท่าน  
เกณฑ์คะแนนแบ่งบอกถึงระดับการมีส่วนร่วมด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ ดังนี้

6 หมายถึง มากที่สุด

5 หมายถึง มาก

4 หมายถึง ปานกลาง

3 หมายถึง น้อย

2 หมายถึง น้อยที่สุด

1 หมายถึง ไม่เคย

ข้อความ	ระดับการมีส่วนร่วม					
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคย
<b>ด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ</b>						
1. ท่านมีส่วนร่วมในการคัดเลือกคณะกรรมการระดับหมู่บ้าน						
2. ท่านมีส่วนร่วมในการประชุมประชาคมร่วมกับคณะกรรมการเพื่อพิจารณาคัดเลือกผู้สูงอายุตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด						
3. ท่านมีส่วนร่วมในการรับฟังระเบียบในการคัดเลือกผู้สูงอายุที่ขอรับการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ						

ข้อคำถาม	ระดับการมีส่วนร่วม					
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคย
4. ท่านมีส่วนร่วมในการประชุมทุกครั้งเมื่อมีการคัดเลือกผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพเพิ่ม						
5. ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอรายชื่อผู้สูงอายุเพื่อรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ						
6. ท่านมีส่วนร่วมในการประชุมพิจารณาการจ่ายเบี้ยยังชีพจากเทศบาล						
7. ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอรายชื่อผู้สูงอายุเพื่อรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ						
8. ท่านมีส่วนร่วมในการประชุมพิจารณาการจ่ายเบี้ยยังชีพจากเทศบาล						
9. ท่านมีส่วนร่วมในการรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุที่ทางเทศบาลได้ดำเนินการจ่ายให้กับผู้สูงอายุ						
ข้อคำถาม	ระดับการมีส่วนร่วม					
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคย
<b>ด้านงบประมาณ</b>						
10. ท่านมีส่วนร่วมกับเทศบาลในการประชุมวางแผนเพื่อขอรับงบประมาณ						
11. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดงบประมาณการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ						
12. ท่านมีส่วนร่วมในการของบประมาณในการดำเนินงานด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ						
13. ท่านมีส่วนร่วมในการรับเงินตามงบประมาณได้ถูกต้องและตรงตามระยะเวลา						

ข้อคำถาม	ระดับการมีส่วนร่วม					
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคย
ด้านการติดตามและประเมินผลการจ่ายเบี้ยยังชีพ						
14. ท่านมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมรับฟังการประชุมของเทศบาลในการขอรับเบี้ยยังชีพ						
15. ท่านมีส่วนร่วมในการขอข้อมูลของเทศบาลในการขอรับเบี้ยยังชีพ						
16. ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบรายชื่อผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ						
17. ท่านมีส่วนร่วมในการร้องเรียนให้ตรวจสอบรายชื่อผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ						
18. ท่านมีส่วนร่วมในการสนับสนุนด้านนโยบายของผู้บริหารในการรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ						
19. ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพจากรายชื่อที่ตีพิมพ์โดยเปิดเผย						
20. ท่านมีส่วนร่วมรับฟังการประชาสัมพันธ์ระเบียบการจ่ายเบี้ยยังชีพของเทศบาล						
21. ท่านมีส่วนร่วมประชุมทุกครั้งเมื่อมีการเพิ่มการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ						
22. ท่านมีส่วนร่วมในการขอรับบริการด้านเบี้ยยังชีพด้วยความเต็มใจ						
23. ท่านมีส่วนร่วมในการร้องเรียนให้ตรวจสอบการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจากทางเทศบาล						
24. ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามตรวจสอบการเบิกจ่ายเงินผู้สูงอายุ						

ข้อคำถาม	ระดับการมีส่วนร่วม					
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ไม่เคย
ด้านการติดตามและประเมินผลการจ่ายเบี้ยยังชีพ 25. ท่านเข้าไปมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความ โปร่งใส ของการดำเนินการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ ผู้สูงอายุ						

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุต่องานด้านสวัสดิการสังคม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

\*\*\*\*\*

ขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามการวิจัยฉบับนี้

นางสาวสุภาพ หงษ์สา

ผู้วิจัย



มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์  
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก จ

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

## ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

## RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

## Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
A1	92.2667	332.9609	.3433	.8714
A2	92.9333	329.7885	.3500	.8715
A3	93.1000	327.4724	.4337	.8690
A4	92.8000	325.6138	.4089	.8698
A5	93.0333	330.5851	.4135	.8696
A6	92.8000	320.5793	.5819	.8651
A7	93.2000	330.6483	.3376	.8718
A8	92.9000	318.0931	.5795	.8648
A9	93.7333	321.0299	.5779	.8652
A10	93.1333	331.0161	.3613	.8710
A11	93.1667	334.4195	.2819	.8732
A12	93.4333	313.5644	.6140	.8634
A13	92.9000	329.4724	.4600	.8686
A14	93.2333	322.7368	.5150	.8668
A15	93.3667	316.8609	.5406	.8657
A16	93.5667	316.9437	.6298	.8635
A17	93.2333	326.7368	.3936	.8703
A18	93.4000	328.8000	.3461	.8718
A19	93.3667	332.9299	.3327	.8717
A20	92.9333	322.6161	.5151	.8668
A21	93.1000	337.4724	.2687	.8731
A22	93.0667	330.4782	.2966	.8736
A23	92.6667	342.2989	.1369	.8772
A24	93.0333	320.3092	.6102	.8645
A25	93.6333	315.7575	.5939	.8642

## Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 25

Alpha = .8736

## ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	สุภาพ หงษ์สา
วันเดือนปีเกิด	2 กุมภาพันธ์ 2525
สถานที่เกิด	อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	113 หมู่ที่ 2 ตำบลตาเป็ก อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ 31110
ตำแหน่งหน้าที่	นักพัฒนาชุมชน เทศบาลตำบลยายแฉิมพัฒนา
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2536 ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดอัมภาราม (เทิงอนุสรณ์) ตำบลตาเป็ก อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2542 มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพนมรุ้ง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2546 ศิลปศาสตรบัณฑิต เอกบรรณารักษศาสตร์ และสารนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์ พ.ศ. 2553 รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รปม.) สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์